

216

MARÇ
2011
3 EUR

el mirall

Opinió

Pere Bueno:
'Refleccions'

Entrevista

Jaume Mateu

Itineraris

Gaspar Valero:
El puig de Galatzó
per la font des Pi i
ses Serveres

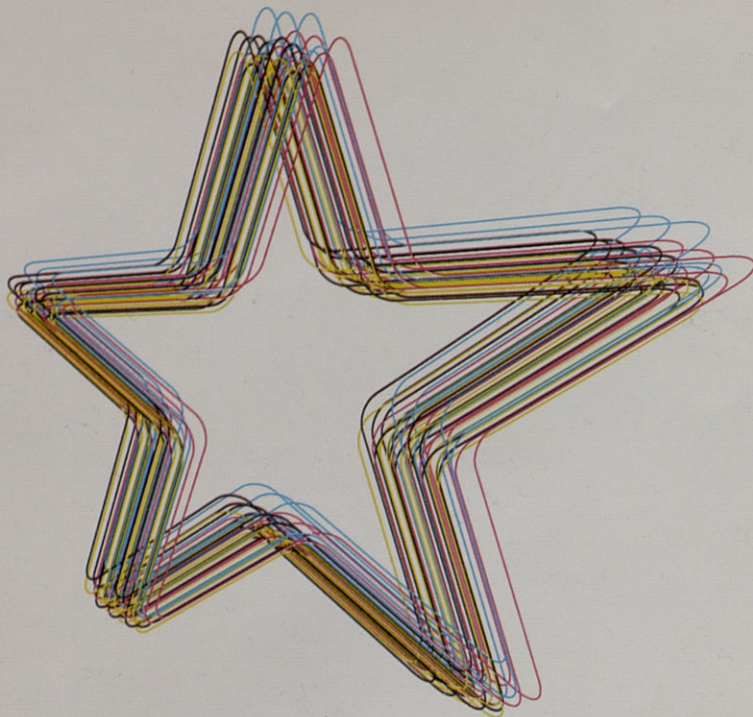
Dossier

Son Espases, usos,
oportunitats i reflexions

x-rite

colorchecker CLASSIC

Dia d'Europa

9 de maig

GOVERN
de les ILLES
BALEARS

www.illesbalears.cat

Conselleria de
Comerç, Indústria
i Energia

Centre
Balears Europa

Centre
Balears Europa

Año Europeo del Voluntariado 2011

[índex]

editorial 4

Son Espases: tot un referent

dossier 5

Son Espases, usos, oportunitats i reflexions

opinió 18

Refleccions

entrevista 20

Jaume Mateu

miscel·lània 32

Jaume Lladó

racó econòmic 34

Poder fàctic, poder pràctic (2a part)

el semàfor 35

Oficina dels Drets Lingüístics

llibres 36

Plagueta de notes () Valentí Puig Pinta,
i es pinta, el 1985 a Palma

art 38

Quatre propostes. Fundació Palma Espai d'Art

itineraris 44

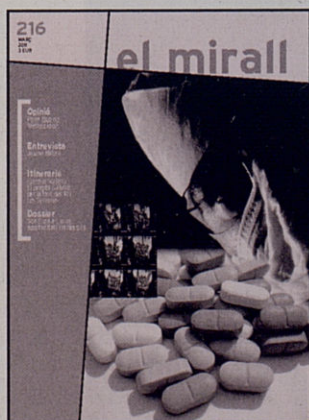
El puig de Galatzó per la font des Pi i ses Serveres

cinefàgia 52

Torna el cinema polític

Universitat de les
Illes Balears
Servei de Biblioteca i
Documentació

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL
Març de 2011 · Núm. 216

Edició:
OBRA CULTURAL BALEAR

Publicació:
Associació EL MIRALL
C/ del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma

Adreça electrònica:
<http://www.ocb.cat>
comunicacio@ocb.cat

President:
Jaume Lladó

Director:
Joan Guasp

Cap de redacció:
Esther Balaguer

Consell editorial:

Jaume Lladó
Pere Bueno
Joan Guasp
Joan Miquel Chacon
Gabriel Matas
Macià Calafat

Publicitat:
Santi Adrover

Producció, administració i publicitat:

Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:
Omnium Cultural
C/ de la Diputació, 276, pral.
08009 Barcelona

Delegació a València:

Acció Cultural del País Valencià
C/ del Baró de Càrcer, 37
46001 València

Disseny
Marco Spinazzola

**Maquetació i
fotocomposició**
Ecogràfic

Impressió
Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Dipòsit legal
PM 10-1987

Agraïments
Paraula. CSL

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5110310788

[editorial]

Son Espases: tot un referent

Una passa de gegant. Sí, això és el que representa el nou Hospital Universitari de Son Espases. Els sacrificis –socials, econòmics, sanitaris, polítics i ambientals– que ha suposat l'enlairament d'aquest gran hospital a Mallorca bé han valgut la pena. O així és com almenys voldríem que fos. I ho serà. Ho serà, perquè darrere aquesta enorme empresa hi ha tot un equip de professionals que, amb el seu esforç personal i col·lectiu, ho ha fet possible.

Ha costat, en tots els aspectes, més del que ens pensàvem, però des d'ara mateix aquest hospital s'ha convertit ja en tot un referent. És cert que també hem de mirar enrere i valorar tot el que ja havíem fet des de fa més anys dels que es poden comptar amb els dits dels peus i de les mans. No oblidem que aquest hospital és fill del vell hospital. No tot es fa en un dia. El món evoluciona i aquesta empresa ha evolucionat de la mateixa manera: a poc a poc i de manera constant, sense córrer massa, però amb molt poques pauses. Al capdavant de tothom hi ha hagut el poble de Mallorca, de manera destacada els professionals de la sanitat pública, que ho són tots, com també la voluntat política d'una societat que va en augment quantitatiu i qualitatiu, i que per tant no es queda endarrerida, sinó que progressa en tots els sentits de forma constant.

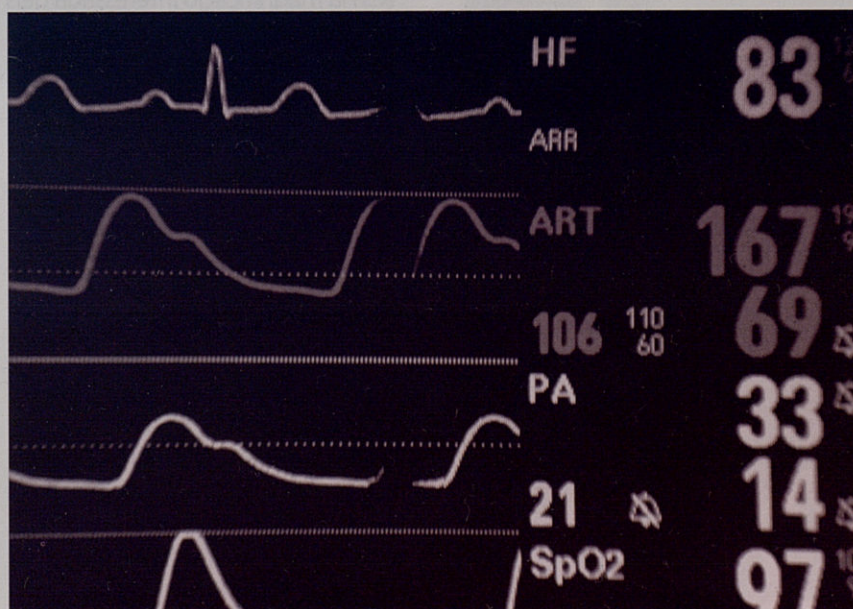
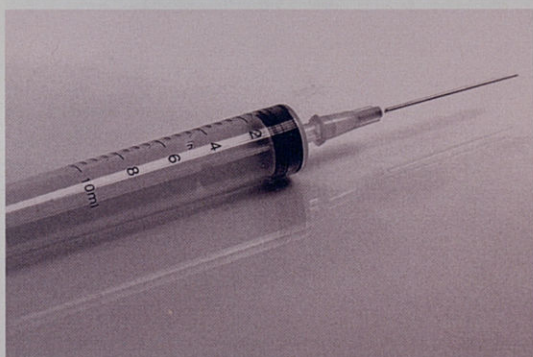
Com a referent, ho és ja de present immediat, però sobretot ho és de futur. En aquest aspecte no podem deixar de ser optimistes. Es tracta d'un hospital universitari, com ja ho era Son Dureta, però més potentat i posat al dia, la qual cosa indica que en el si d'aquesta modèlica institució no tan sols hi haurà metges i pacients, personal sanitari al complet, noves tecnologies d'última fornada –les més avançades–, sinó que també destacarà per la seva labor docent. Serà un centre de formació permanent. Fins ara, a les Illes Balears, hem estat els únics que no disposàvem d'estudis de medicina. Això s'ha acabat. S'ha d'haver acabat. Al nostre petit país insular, amb aquesta realitat, amb aquest projecte que ja la supera, se'ns obre una finestra que fins ara havia romàs tancada, i ara és capaç, fins i tot, de millorar, a més de la salut, la nostra economia. Ja no tenim excuses per formar els millors professionals dins aquest camp, i posar al dia –reciclar– els que a cada moment duen a terme la seva activitat laboral quotidiana. No debades hi ha un concert entre Son Espases i la UIB per tal de dur endavant aquesta meravellosa tasca que es troba en cadascuna de les especialitats. Estudi. Recerca. Investigació. Treball. Il·lusió. Estimul.

Salut general, en definitiva.

[dossier]

COORDINACIÓ: ESTHER BALAGUER

Son Espases, usos, oportunitats i reflexions

Sanitat, un moment singular per a les Balears

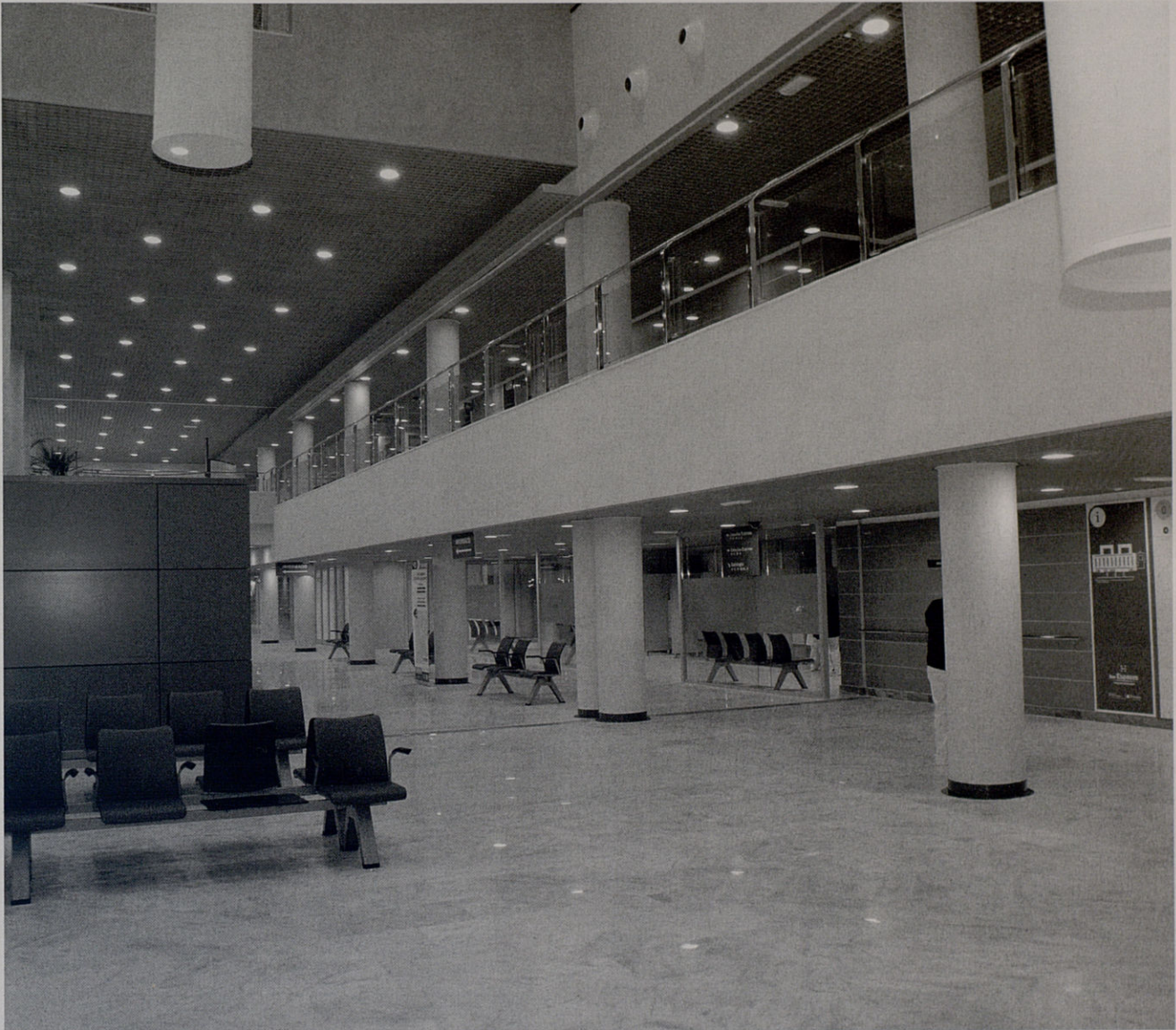
TEXT: JOSEP POMAR

Distreta per l'anecdotal de la posada en marxa de Son Espases i encara hostatge de la polèmica que ha envoltat aquest projecte des d'un principi, la societat balear no ha reparat prou en la importància i la transcendència de l'arrencada del nou hospital ni en les oportunitats que en aquest moment s'obren per al futur del sector sanitari.

El «pecat original» de Son Espases i la magnificació interessada dels problemes, les incidències o els defectes propis de la posada en funcionament d'una estructura i una organització de nivells de complexitat poc comparables amb d'altres, han impedit també que per una vegada la nostra terra se senti orgullosa del que ha aconseguit. Una fita d'un projecte de país que a partir d'ara hauré d'explicar què representa per al nostre futur.

Son Espases s'obre a més en un moment singular. Es tanca un projecte que ha esperat quinze anys, i el futur immediat se'ns presenta com l'entrada en un nou cicle. S'acaba una etapa que es va iniciar amb la transferència sanitària

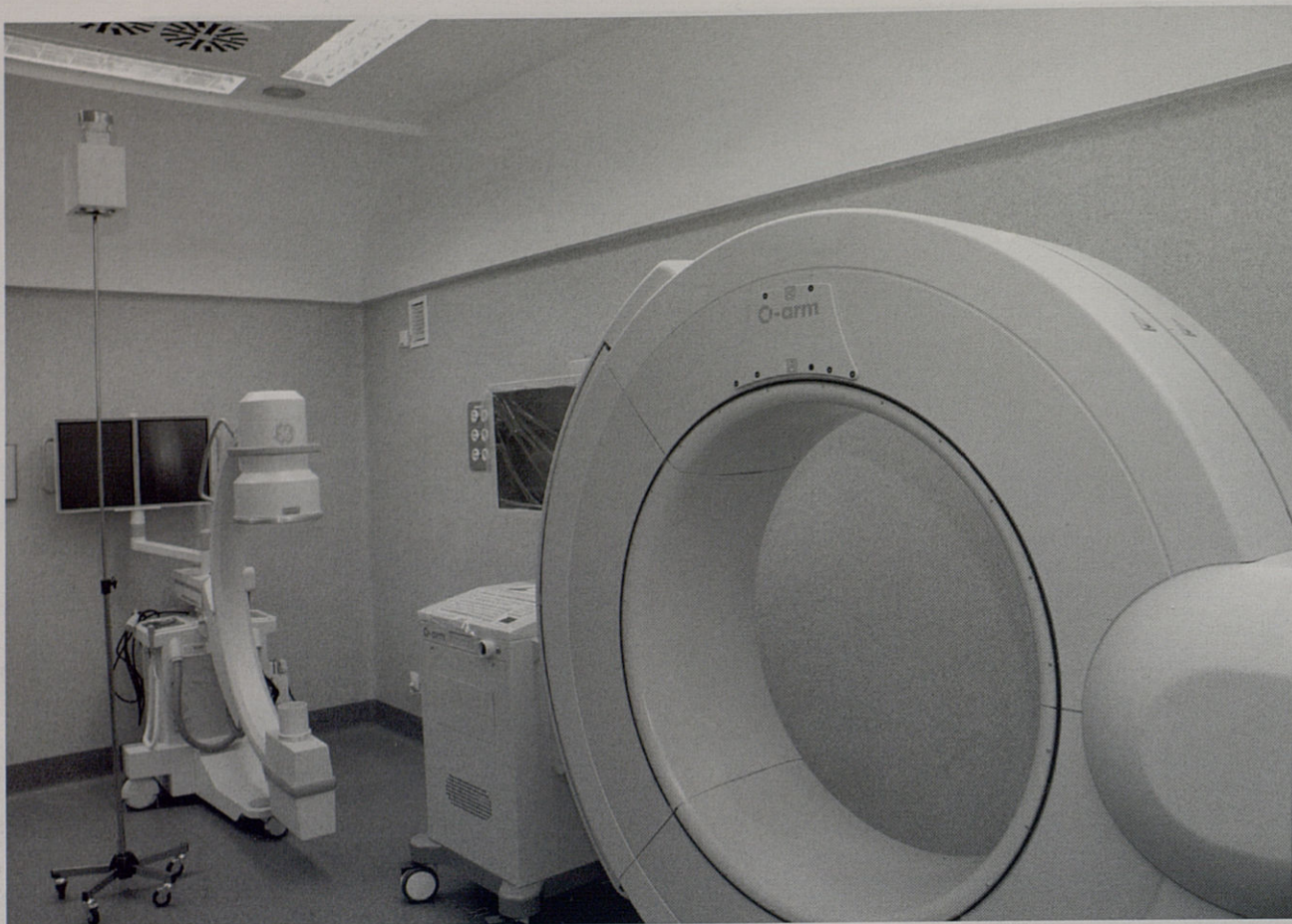
l'any 2002, una etapa d'expansió, de posada en servei de noves i grans infraestructures, d'important salt tecnològic, de creixement en recursos. En aquests anys s'ha estès una xarxa d'atenció primària altament resolutiva i d'enorme qualitat, integrada per metges especialistes en medicina de família i per infermeres que assolixen competències d'atenció i resolució de molts de problemes de salut. Una base del model sanitari que s'ha d'enfortir. S'ha apropiat l'atenció hospitalària a tots els territoris amb una vocació de personalització i tecnificació important, i s'han

professionalitat el món sociosanitari i el de les cures especials. Les Balears han liderat el canvi en l'ús de les tecnologies de la informació en el sistema de salut i han incorporat un arsenal tecnològic molt avançat, sense perdre de vista la seguretat del pacient i la qualitat de l'assistència.

S'han creat les condicions de base per articular la medicina del futur: bons professionals, infraestructures adequades, alta tecnologia, sistemes d'informació, vocació de servei. És el moment d'engegar projectes ambiciosos (facultat de medicina, institut de recerca, me-

dicina terciària avançada, telemedicina, abordatge de la cronicitat, personalització de l'atenció...) en un marc atractiu per als professionals i amb més participació dels usuaris. És el moment de tancar millores que agilitzin l'assistència i que facilitin la coordinació entre tots els que la fan possible, de manera que els malalts siguin atesos als diferents dispositius amb un mateix criteri i amb l'objectiu comú de procurar-ne una ràpida rehabilitació.

Però el moment coincideix també amb un canvi de cicle econòmic que per força requerirà adaptacions importants en el sector.

Venim d'una etapa d'expansió en la qual hem arribat a créixer més d'un 10% anual en despesa sanitària, molt més del que creixia la nostra economia. L'escletxa entre el que podem pressupostar i el que gastam s'ha ampliat de forma perillosa, i caldrà imposar la racionalitat si volem conservar les mateixes regles del joc (universalitat, gratuïtat, qualitat, accessibilitat...) i mantenir els projectes per al futur. De la capacitat d'explicar la nova situació i de la valentia per arribar a acords i aplicar-los amb decisió, en dependrà la perduració i la sostenibilitat de les prestacions i els serveis tal com ara s'entenen. El nou paradigma haurà de considerar la contenció i l'eficiència, un nou marc de gestió en què les responsabilitats han de ser compartides entre gestors i professionals.

Les mesures que s'hauran de co-

mençar a definir no poden ser simplificades. Cal actuar sobre l'oferta i sobre com organitzar-la, integrant serveis, fusionant dispositius i aprimant l'organització. Però cal també conscienciar la població sobre la utilització dels serveis, sobre les prioritats i sobre la responsabilitat que té cadascú en la seva salut. Cal desburocratitzar els òrgans de gestió i cal estimular els professionals perquè acceptin un marc més flexible.

En aquest nou període hem de fruir i gestionar tot aquest nou arsenal innovador que encara ens ve un poc gros, totes aquestes oportunitats que hem acumulat. Ho haurem de fer, però, des d'un nou paradigma: el de la racionalitat i la contenció. De forma especial l'ús de la tecnologia i el maneig de proves diagnòstiques i de fàrmacs haurà de ser objecte de directrius tèc-

niques que ordenin què i qui ho pot emprar en cada cas, cercant el benefici per al pacient, amb criteris de prioritat i d'equitat social.

El futur sanitari és aquí. No podem oblidar que la sanitat és un dels pocs sectors en els quals som capdavanter. Les Balears i Espanya en conjunt ocupen llocs de privilegi en qualsevol rànquing. No podem oblidar que el sector sanitari, sense comptar el turisme, és un important motor de la nostra economia, i tampoc no podem oblidar que les coses, sobretot quan són públiques, si es poden fer millor, s'han de fer millor. Poques vegades estarem davant un repte com aquest, projecte i dificultats que requereixen acord i coratge, consens i valor.

Josep Pomar és director general del Servei de Salut de les Illes Balears.

És el que vius.
El que aprens.
El que comparteixes.
És el que et fa avançar.
Per això, nosaltres et seguim,
ens movem amb tu.

**Ens
movem
per tu**

90.6

**nova
freqüència**

[M]ona Mallorca

rtvmallorca.cat

EL MIRALL

FES-TE'N SOCI Emplena aquesta butlleta amb les teves dades i envia-la al fax 971 719 385.

Nom i llinatges

DNI o NIF

Data de naixement

Adreça

Població

Codi postal

Telèfon

Telèfon mòbil

Adreça electrònica

DADES BANCÀRIES

Nom i llinatges del titular del compte

Nom del banc o caixa

Adreça i població de l'oficina

Codi del compte del client

Entitat

Sucursal

DC

Número de compte

Sol·licit que carreguin al meu compte la quota:

Marcau amb una creu la modalitat de quota elegida. El cobrament s'efectuarà anualment mitjançant la presentació del rebut al banc o a la caixa.

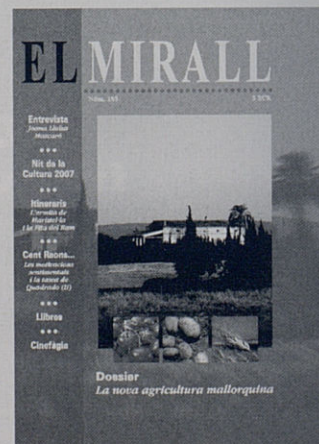
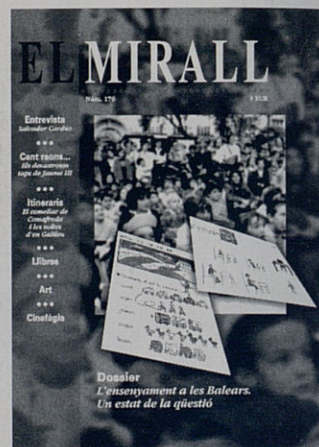
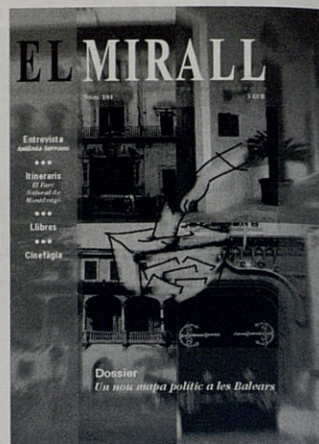
☐ 25,00 €

☐ Aportació especial (indica-ne l'import): €

Signatura de l'associat/da:

☐ Accept expressament els termes de la clàusula de tractament de dades *

*Clàusula de tractament de dades: D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les dades recollides en aquest formulari s'inclouran en un fitxer automatitzat del qual és titular l'Associació El Mirall. Les teves dades es podran utilitzar per gestionar la teva col·laboració i per enviar-te informació de l'associació i d'entitats col·laboradores. Per exercir el dret d'accés, d'oposició, de rectificació o de cancel·lació, cal que enviïs un escrit adreçat a l'Associació El Mirall, carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos, 07003 Palma.

Néixer per millorar

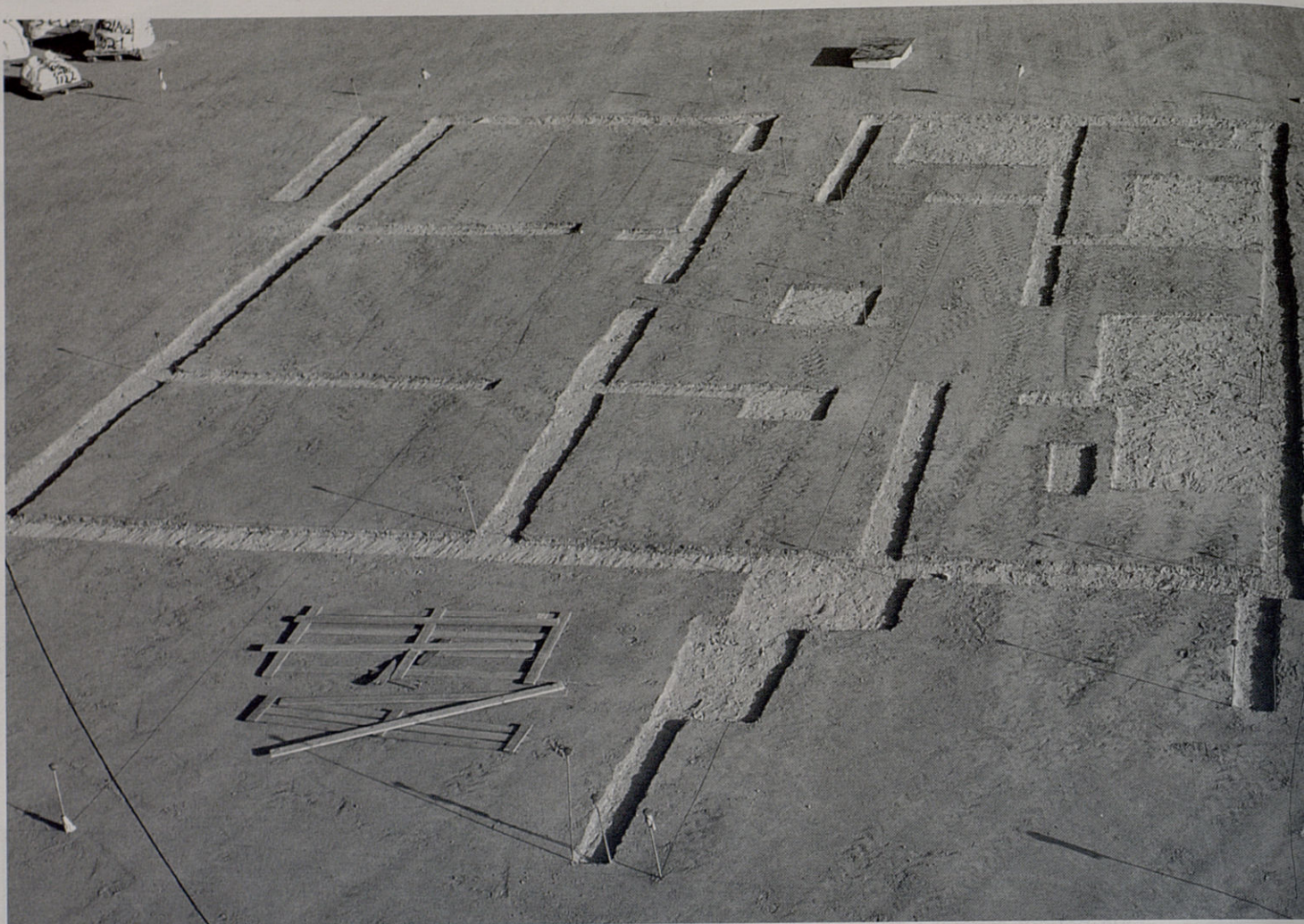
TEXT: LUIS CARRETERO

Durant aquestes setmanes veim néixer un nou hospital públic a les Balears. Amb els mateixos professionals, amb moltíssima d'il·lusió i amb un cert excés de sensacionalisme, Son Espases substitueix Son Dureta com el gran hospital de referència de la nostra comunitat.

Què podem esperar i exigir els ciutadans de les Balears respecte a aquest canvi? Jo ho separaria en tres grans blocs.

En primer lloc, hem de rebre una millor atenció sanitària. Un hospital es crea per això. Son Espases ens oferirà l'oportunitat de millorar en unes quantes direccions, i una és l'avenç tecnològic. La tecnologia en sanitat no és un fi, sinó un mitjà. Ens servirà per diagnosticar d'una manera més àgil i precisa els nostres pacients. Això en algunes malalties és crucial per assegurar els millors resultats. També ens servirà per poder aplicar tècniques menys agressives en el tractament de problemes de salut, millorar la qualitat de vida del pacient i reduir el risc de complicacions. La tecnologia també permet fer un seguiment molt més detallat de l'estat dels pacients que per la malaltia

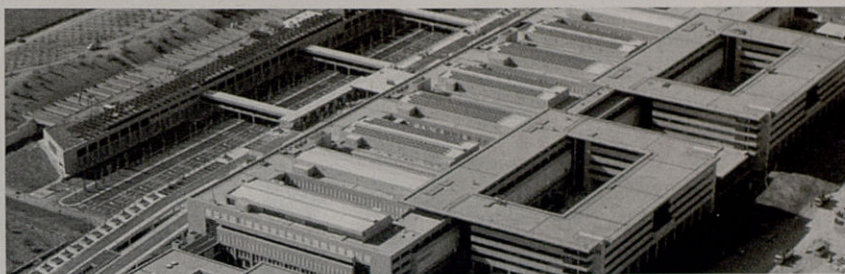
que tenen així ho requereixin, i també permet que el professional sanitari reaccioni de manera ràpida davant qualsevol contratemps, la qual cosa és crucial en processos de màxima complexitat que són tractats a Son Espases. Apareixen noves unitats, com la cirurgia major ambulatoria i els hospitals de dia, que ens aporten dispositius assistencials d'alta capacitat de resolució sense necessitat d'ingressar el pacient per problemes que abans sí que requerien l'ingrés.

En segon lloc, hem d'esperar més confort per a pacients i familiars. Sol ser un punt debíl en els hospitals públics, en els quals prestam una atenció sanitària d'altíssima qualitat però fallam a vegades en l'hostaleria. La comoditat té mol-

tes dimensions, difícils de sintetitzar en unes quantes línies. Ens centrarem en dos aspectes: els espais i els serveis hostalers. Els espais ens han d'aportar millores, com un alt percentatge d'habitacions individuals, dotació de llits amb altíssimes prestacions i espais en planta per a pacients i familiars. També veurem en els pròxims mesos sistemes que aporten comoditat, com l'avís a pacients per a consultes externes. Respecte als serveis, hem d'aspirar a trobar-hi una millora, que ha de procedir de la participació, per mitjà de l'empresa concessionària, d'empreses especialitzades en cada servei. El model de gestió de Son Espases inclou una sèrie d'indicadors de qualitat molt exigents per a cada un dels serveis. Com en qualsevol

hospital nou, el plec de condicions ha previst també un període d'adaptació en l'obertura de l'hospital, que el licitador va plantejar en el seu moment que seria de quatre mesos, i que suposa el temps normal de posada en marxa dels serveis i d'adaptació del personal que els presta a nous sistemes i a l'edifici mateix. A poc a poc, veim com en molts de serveis la qualitat és més bona i es detecten punts de millora en altres. El resultat final, passada la transició, ha de ser un hospital substancialment més còmode i amable.

En tercer lloc, un gran hospital públic és un centre generador de riquesa per a la comunitat. Probablement Son Espases és una de les empreses més grans de les Bale-

ciutadans, que s'ha de veure compensat amb un bon servei i amb una gestió eficient d'aquests recursos. El canvi a Son Espases també suposa un gran esforç per aconseguir l'eficiència, per aportar una organització capaç de generar la màxima productivitat dels recursos que la societat posa en mans de l'hospital. Per cert, el cost anual del nou edifici està entorn del 5% del pressupost de l'hospital. Però a més de generador de despesa, un hospital com Son Espases suposa un motor de desenvolupament per a la comunitat. Disposar d'un hospital de primer nivell és un factor poderós d'atracció del turisme de qualitat, que cada vegada més exigeix un entorn social avançat, amb serveis homologables o superiors als que gaudeixen als seus països d'origen. Son Espases ha d'aportar a les Balears un factor de competitivitat fonamental per fer-se valer enfront de destinacions alternatives que en alguns casos poden oferir preus més baixos, però no un

nivell de serveis homologable al nostre.

Son Espases és una petita mostra de les nostres grandeses i de les nostres misèries com a societat. A banda de qualsevol consideració política ni personalista, Son Espases és un projecte que sorprèn a tot Espanya com a exemple de salt qualitatiu d'un hospital d'alta complexitat. És una tasca col·lectiva de milers de balears, en la qual moltíssims de professionals han posat el millor de si mateixos, i milers d'ells ho fan cada dia. I encara, quan fa poc més d'un mes que s'ha obert, continua essent un projecte en desenvolupament. Des del rigor, i des de l'exigència, hem de ser capaços de mirar la sanitat pública com un dels nostres èxits com a societat, no per quedar-nos extasiats contemplant-la, sinó per animar-nos a millorar-la i a garantir-ne la viabilitat en el futur.

Luis Carretero és director de l'Hospital Universitari Son Espases.

ars, amb un pressupost anual de 320 milions d'euros i amb més de 4.300 professionals. Una gran inversió, un gran esforç de tots els

Cream espais per conivire

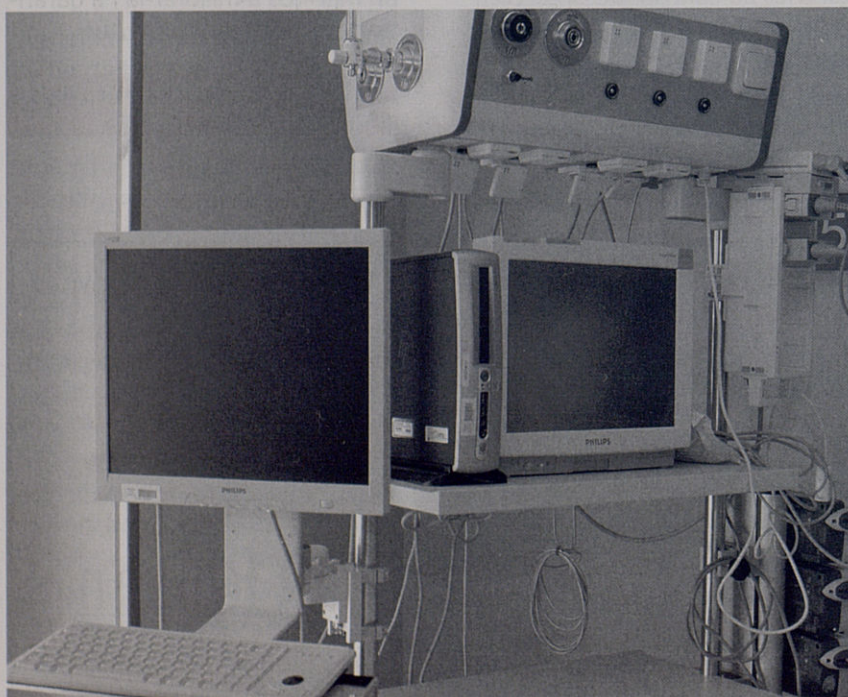
Roldan
Cream espais per conivire

971 763 666 • www.roldan.es

Innovació, docència i investigació a Son Espases

TEXT: JOAN LLOBERA

Podríem dir que l'Hospital Universitari Son Espases és un gran vaixell de més de tres-cents cinquanta metres d'eslora, tècnicament avançat, amb una tripulació molt qualificada, capaç d'acollir-nos per tenir cura de nosaltres quan necessitem travessar el mar de la malaltia. No és un vaixell de luxe, però és un luxe que tots disposem d'aquest sofisticat vaixell, que té, a tall d'exemple, quatre ressonàncies magnètiques, quatre TAC, dos angiògrafs, un PET-TAC, quatre acceleradors lineals i la més moderna tecnologia en tots els camps de la informació, del diagnòstic i de la terapèutica.

Son Espases és l'hospital de referència de les Illes, però no és nou, ja que incorpora els més de cinquanta anys d'experiència de l'Hospital Universitari Son Dureta i potencia els valors que ja tenia, així com una clara vocació formativa, docent i investigadora.

Tot i la gran tecnologia, el principal valor i també el principal cost és el seu personal. Els quatre mil tres-cents professionals que hi treballen han d'estar al dia en nous coneixements, han de *reaprendre* constantment a entrevistar, diagnosticar i tenir cura, i han d'incorporar les darreres innovacions tecnològiques. La formació ocupa una part important de la jornada labo-

ral del metge per posar en comú els coneixements en sessions clíniques, cursos, jornades... Cap altre sector professional té tantes hores per formar-se en la jornada laboral. La formació és la inversió més necessària per tenir la *tripulació* ben capacitada. A Son Espases hi ha desset aules per a formació i docència especialitzada, a Son Dureta n'hi havia quatre.

La nova singladura comença amb una forta inèrcia docent, la d'un hospital que des de 1978 fins ara ha format més de dos mil metges especialistes, que té acreditada la formació de trenta-tres de les quaranta-quatre especialitats mèdiques existents, que ara acull dos-cents setanta-quatre residents, la majoria metges, però que també espe-

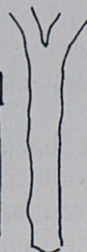
cialitza infermeres, farmacèutics, físics, químics, biòlegs o psicòlegs. Les places de resident de molts de serveis són de les més sol·licitades d'Espanya, fet que ens en confirma la competència. També imparteix formació professional superior i, sobretot, col·labora de manera desinteressada i sostinguda amb la Universitat formant estudiants de grau d'infermeria, de fisioteràpia o de psicologia i, a més a més, coopera amb la UIB en diversos postgraus.

És un hospital que ha incorporat de manera natural l'atribut *universitari* al seu nom. Les noves instal·lacions de l'Hospital Universitari Son Espases són una oportunitat per col·laborar amb la UIB perquè les Illes deixin de ser l'única comuni-

tat autònoma sense estudis de grau medicina. Hi ha voluntat i consens professional, acadèmic i polític per implantar els estudis de medicina. Abans de l'estiu del 2011, es comptarà amb la verificació de la qualitat del pla d'estudis de medicina per part de l'ANECA, hauran acabat les obres d'adaptació de mil set-cents metres destinats a la Unitat Docent de Medicina de la UIB a l'Hospital Universitari Son Espases, que inclourà: aules, laboratoris docents, sala multiús, àrea administrativa, despatxos per al professorat i espais destinats a la docència de ciències morfològiques (anatomia) amb sales de preparació, dissecció i aules de demostració o osteoteca. S'ha aconseguit finançament estatal per a obres i equi-

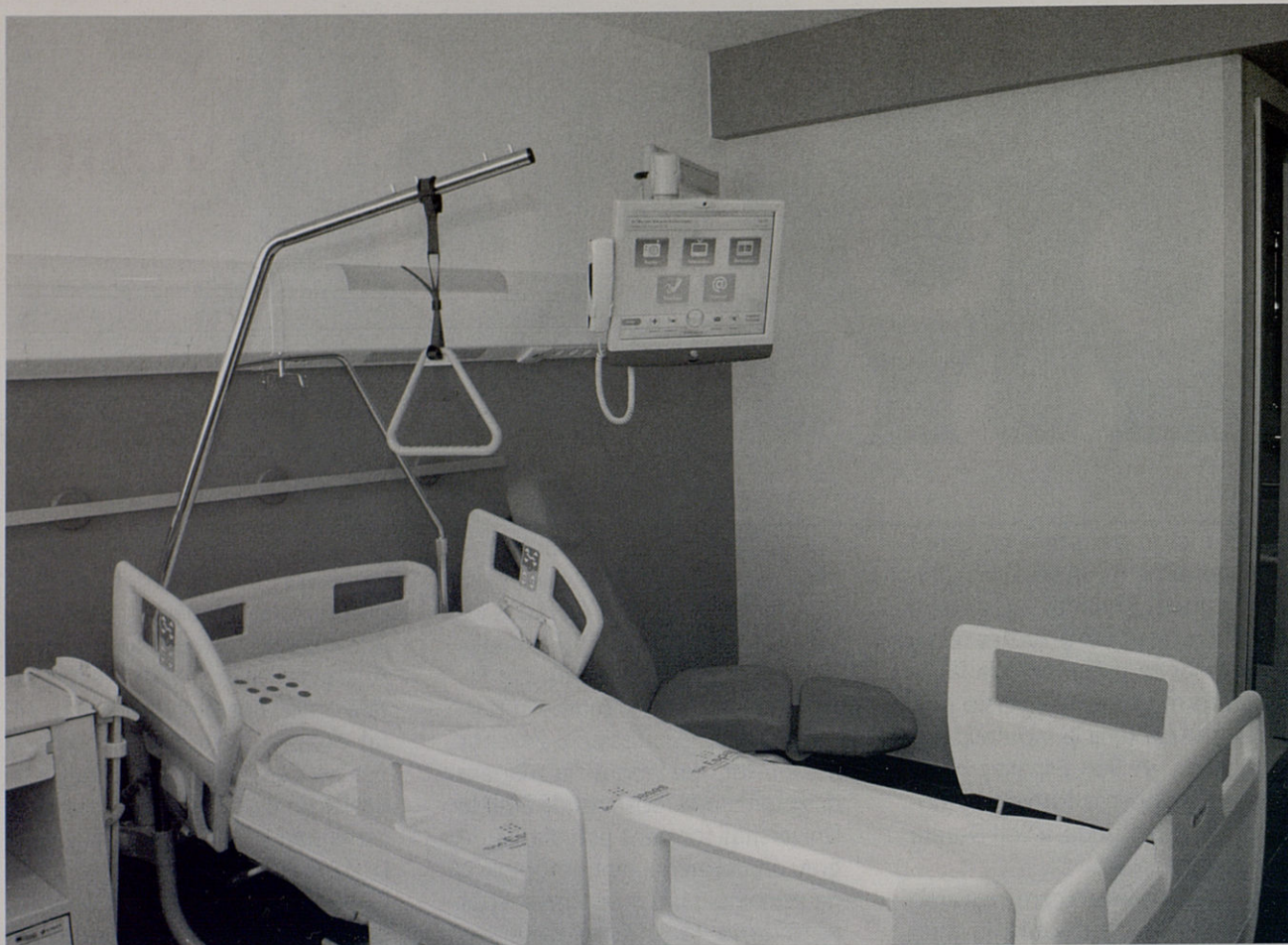
"Encara queden botigues"

Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 721 483 - Fax 971 719 312 · 07002 - PALMA (MALLORCA)

paments. Està tot en marxa perquè al més aviat possible puguin començar el curs acadèmic aproximadament setanta estudiants de medicina. El repte consisteix a organitzar la formació de medicina per tal que els estudis arribin al grau de reconeixement que té el nostre sistema sanitari, que suporta perfectament la comparació amb qualsevol sistema sanitari del nostre país i del món.

A Son Dureta, al llarg de les darreres dues dècades, ha sorgit una important activitat investigadora: projectes competitiu, infinitat d'assajos clínics, publicacions, tesis. El nou hospital constitueix una oportunitat per avançar, també de la mà de la UIB, cap a la constitució d'un Institut d'Investigació Sanitària que pugui ser acreditat per l'Institut de Salut Carles III, tal com re-

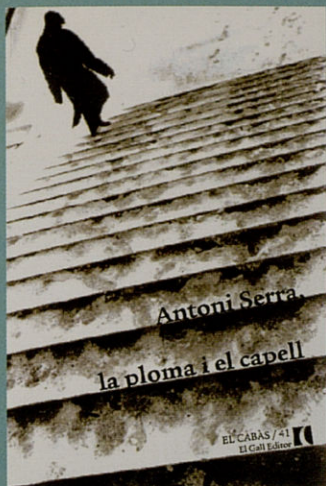
cull el Pla estratègic de les Illes Balears d'investigació en salut 2010-2013. Els espais de l'hospital que inicialment es destinaven a investigació eren inferiors als que s'exigeixen per acreditar un Institut d'Investigació Sanitària. Tampoc no hi havia espais per a la docència de medicina, quan aquest és un criteri imprescindible per acreditar un institut. Gràcies a algunes modificacions en l'estructura de l'hospital i al finançament de sis milions aconseguits del Ministeri de Ciència i Innovació, s'ha ampliat la superfície i aquests objectius ja són assumibles.

S'aposta per obrir la recerca cap a noves àrees de coneixement i d'investigació tant bàsica com clínica. Un biobanc, un centre d'investigació clínica (CAIBER), més laboratoris i diversos equipaments

científics, així com l'estabulari i dues sales d'operacions experimentals per a recerca i docència han d'ajudar a aconseguir el repte que l'Hospital Universitari Son Espases sigui un dels pocs hospitals avaluadors de tecnologia quirúrgica de tot el país.

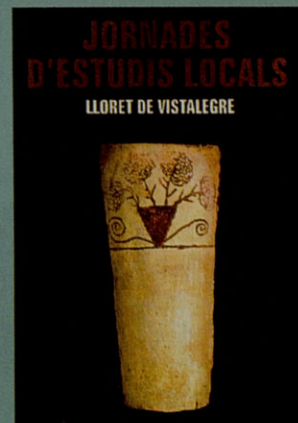
Per últim, la proximitat de l'hospital al Parc Bit i a la UIB ha de facilitar la consolidació del pol biotecnològic i sanitari que s'aglutini al voltant del clúster BIOIBAL i que consolidi un nou sector productiu a les Illes Balears en què arrelin empreses biotecnològiques d'alt valor afegit, a les quals la insularitat afecti poc i a més suposin poc consum de territori.

Joan Llobera és director general d'Avaluació i Acreditació.

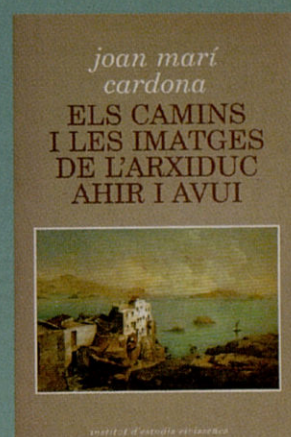

DDAA
Antoni Serra.
La ploma i el capell
 El Gall Editor
 Pollença, 2011

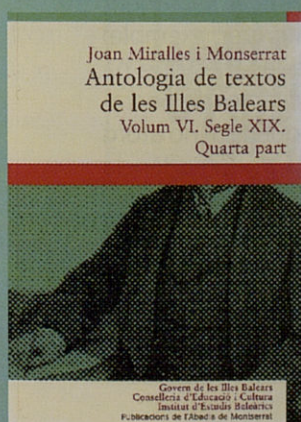
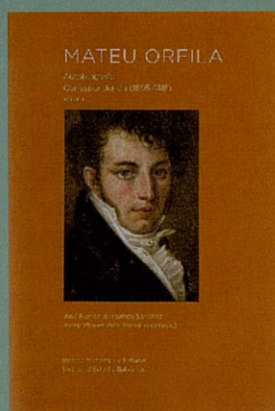
DDAA
**Jornades d'Estudis
 Locals de Lloret**
 Institut d'Estudis Baleàrics
 Ajuntament de Lloret
 Mallorca, 2010

Joan Marí Cardona
**Els camins i les imatges
 de l'Arxiduc ahir i avui**
 Institut d'Estudis Eivissencs
 Institut d'Estudis Baleàrics
 Eivissa, 2010

Mateu Orfila
**Autobiografia.
 Correspondència
 (1805 – 1815)**
 Institut Menorquí d'Estudis
 Institut d'Estudis Baleàrics
 Maó, 2011

Joan Miralles i Monserrat
**Antologia de Textos
 de les Illes Balears.
 Volum VI. Segle XIX**
 Publicacions de l'Abadia
 de Montserrat, Institut
 d'Estudis Baleàrics
 Barcelona, 2010

**Institut
 d'Estudis Baleàrics**

www.iebaleaics.org / info@iebaleaics.org

[opinió]

PERE J. BUENO

REFLECCIONS

La gran festa de la democràcia?

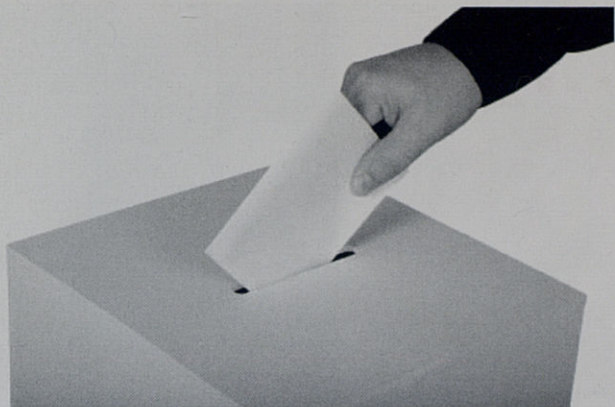

A la nostra societat, els tòpics tenen un valor massa elevat. N'hi ha que conceben la realitat només a partir dels tòpics. Ho dic pensant en aquell que afirma que les eleccions polítiques són «la gran festa de la democràcia». Què us diré? Sí: de la seva democràcia.

La meua visió de la democràcia és una mica diferent: dins la vida podem esser de l'AMIPA de l'escola de les criatures, de la germanadat de donants, del consell de barri, de l'associació de veïns, participar en un sindicat, esser socis d'entitats que defensen la cultura, el patrimoni, el medi ambient... Cadascuna d'aquestes facetes (i d'altres de més concretes, com la tria quotidiana que feim, per exemple, a l'hora d'anar a comprar) configuren el nostre «ésser demòcrata». Els que creim en la democràcia exercida des de baix exercim el dret de vot permanentment. En moltes de les organitzacions en què participam intentam prendre les decisions per consens perquè és la fórmula que

garanteix que mai no hi haurà perdedors. Però no hem de ser ingenus, i hem d'anar més enllà: en certa manera, també votam quan acceptam que un venedor o un policia ens imposi la llengua en què ens hi hem d'adreçar o quan comprem productes nocius per al medi ambient.

És per tot això que, quan reflexion (és a dir, pens què he de fer el dia de les eleccions), partesc del supòsit indiscutible que l'acció d'introduir una papereta dins una urna per escollir els polítics i les polítiques (reparau que no vol dir el mateix?) presents al Parlament de les Illes Balears (per exemple) és només una de les tries que ha d'afrontar el meu «ésser demòcrata». Com a conseqüència, no atorg a aquest acte més transcendència de la que té. Consider que les persones que fan abstenció activa a les eleccions polítiques els donen massa importància. Aquesta gent... és tan primmirada en cadascuna de les tries que fa al llarg de la vida

No deixeu que els bastards us tiranitzin: anau a votar

Un aspecte que sura al debat polític és com influirà la corrupció generalitzada de la legislatura 2003-2007 en el resultat de les eleccions de 2011. Sobre aquesta qüestió ningú no és capaç de fer-ne una previsió fiable. Jo tampoc. Però sí que us vull expressar una por persistent que em causa neguit constant. Us imagineu que la corrupció s'hagi convertit en el millor aliat perquè els corruptes tornin al poder? Que com? Molt fàcil: quanta de gent coneixeu que diu que no anirà a votar per mor de la corrupció que, casualment, no ha votat mai una candidatura sospitosa de mangarrufes? En canvi, us puc assegurar que, de la gent que s'ha beneficiat dels embulls, cap ni un deixarà d'anar-hi.

No deixeu que els bastards us tiranitzin: anau a votar. Enguany hi ha més opcions que mai!

quotidiana? Pens que hi ha més diversitat per triar entre les papeletes de les candidatures al Parlament que entre els diferents productes presents als prestatges del supermercat. Com és que no tenim miraments a l'hora de comprar a un supermercat on els drets laborals no estan garantits, on hi ha galletes que no estan etiquetades en la llengua del país, confeccio-

nades amb farina que ha pelegrinat per tot el planeta i sucre de fuet marcat a l'esquena dels camperols de l'Amèrica llatina, i en tenim massa quan es tracta d'elegir representants polítics? És que no coneixem cap candidat ni cap candidatura que defensi un món tres-centes mil vegades més just que el que configuren moltes de les nostres accions quotidianes?

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JOGUINES

LLIBRES DE TEXT

MÚSICA, PEL·LÍCULES
I JOCS D'ORDINADOR
EN CATALÀ

SERVEI DE LLIBRES
ESTRANGERS

Carrer d'en Rubí, 5 - Tel. i Fax 971 71 38 21
07002 Palma (Mallorca) - quart_creixent@quartcreixent.cat
www.quartcreixent.cat

Arts
XISCO
Gràfiques

carrer del baix riera, 1 - a
tel / fax: 971 47 57 54
07008 Palma de Mallorca

[entrevista a...]

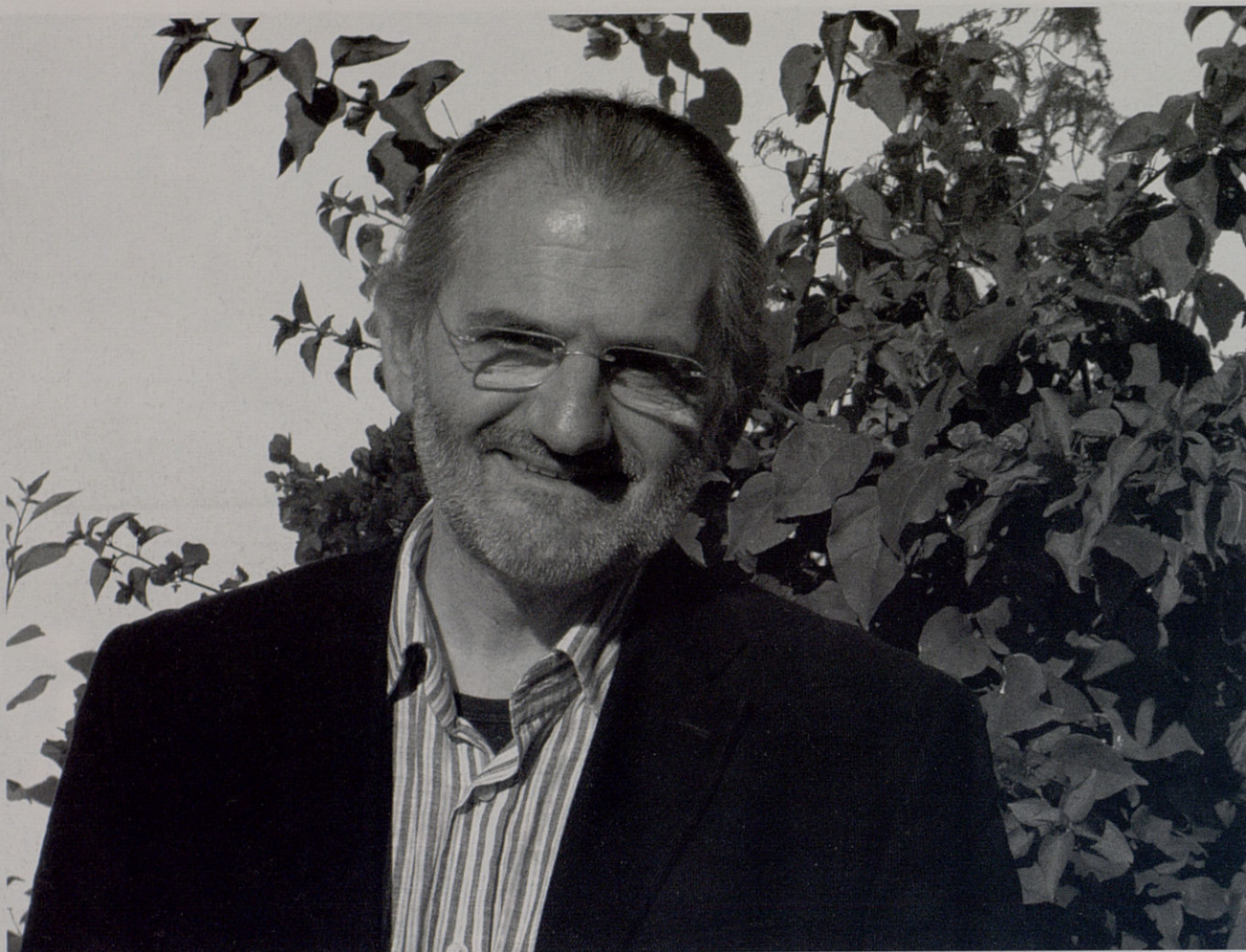
Jaume Mateu

PER MACIÀ CALAFAT

Jaume Mateu i Martí (Bunyola, 1957) és escriptor. És autor dels llibres de poemes *Enderrocaments abissals* (1984), *Botons de foc* (1987, premi Bernat Vidal i Tomàs, Santanyí) i *El color del diumenge* (1995, premi Bernat Vidal i Tomàs, Santanyí). Com a narrador ha escrit el relat *D'eben i mel* (1986), i les novel·les *La Pietà* (2003, premi Alexandre Ballester, sa Pobla) i *El balanci de la mare* (2005, premi de Narrativa Mediterrània Pare Colom, Inca). També ha escrit dos assaigs, *Marginàlia. Jaume Santandreu i l'exclusió social a Mallorca (1967-2007)* (2006) i *Climent Garau. Un fil de memòria* (2008). Ha traduït al castellà el recull *Contes Malignes (Prosas malditas; 2004)* i la novel·la *Catedral amb armaris (Armarios en la catedral, 2004)*, ambdós de Jaume Santandreu. És funcionari del Consell de Mallorca, adscrit a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials. Des de 1990 forma part de l'equip de redacció de la revista de treball social *Alimara*, editada per aquesta institució. També és membre fundador del Col·lectiu Cultural Sitja, de Bunyola, que actualment presideix. Cooperant a Can Gazà, hostatge d'exclusos socials malalts mancats de tot tipus de suport, és el president de Can Gazà, Institut contra l'Exclusió Social (Premi del Consell de Mallorca a la Solidaritat, 2008; Premi Ramon Llull, del Govern de les Illes Balears, 2009) que gestiona aquest casal. Des de 2005 és president de l'Obra Cultural Balear, entitat que durant el seu mandat ha viscut una transformació important.

Com us varen marcar els vostres orígens familiars i l'entorn social de la Bunyola de la vostra infantesa?

Totes les infanteses, si s'han desplegat sense la presència d'episodis calamitosos, són paradisiàques o gairebé. La meua, d'entrada, va créixer en uns paratges naturals d'un atractiu impetuós. El contacte directe i permanent amb aquest medi natural generós en bellesa deixà empremtes profundes en mi. I també el contacte humà. A Bunyola, cinquanta anys

enrere, les xarxes naturals de relació i suport eren molt fortes, i aquest fet em descobrí valors com la generositat, la solidaritat i la gratuïtat, que han romàs per sempre. I si a això hi afegim una família prou extensa que de sempre ha preservat els lligams entre els seus membres, puc dir que, de nin, vaig conèixer la felicitat gairebé completa.

Durant aquells anys, la societat bunyolina va estar marcada per la figura de Climent Garau. De quina manera us va influir?

Climent Garau arribà a Bunyola el juny de 1952, cinc anys abans de néixer jo, per regentar-hi l'apotecaria, i d'aleshores ençà és s'apotecari. Just arribar, s'adonà de les greus mancances en tots els àmbits que patia el poble. Bunyola, fins fa dos dies –com aquell qui diu– ha estat dominat pel feudalisme dels grans propietaris de finques de muntanya, i ja sabem com se les gastaven. Per mirar de pal·liar aquests dèficits, Climent Garau, impel·lit per l'humanisme d'arrel cristiana, impulsà una Germandat Obrera, en la qual engrescà mon pare. A més de ser un grup de socors mutu, aquesta germanor també inicià una línia d'activisme cultural que es concretà en un grup excursionista, un altre de teatre i en l'edició d'una revista mural de caire local. Per l'amistat amb mon pare, Climent Garau m'ha estat sempre molt familiar. A més, mon pare el tenia en alta consideració, la qual cosa propicià que jo

el prengué de molt jove com a referent. Per això, per a mi va ser una satisfacció molt gran que m'escollís per treballar les seves memòries, que s'editaren el 2008 amb el títol *Climent Garau. Un fil de memòria*.

Vàreu estudiar al Seminari de Palma. Era el resultat d'una vocació religiosa profunda o

l'única manera que tenia un al·lot de poble de cursar el batxillerat?

A 10 anys, tant llavors com ara, la vocació més sòlida és la del joc i la descoberta. Per tant, no es pot parlar de vocació. Això sí, vaig créixer entre persones creients i practicants, i una cosa portava a l'altra. De la relació paterna amb el rector i el

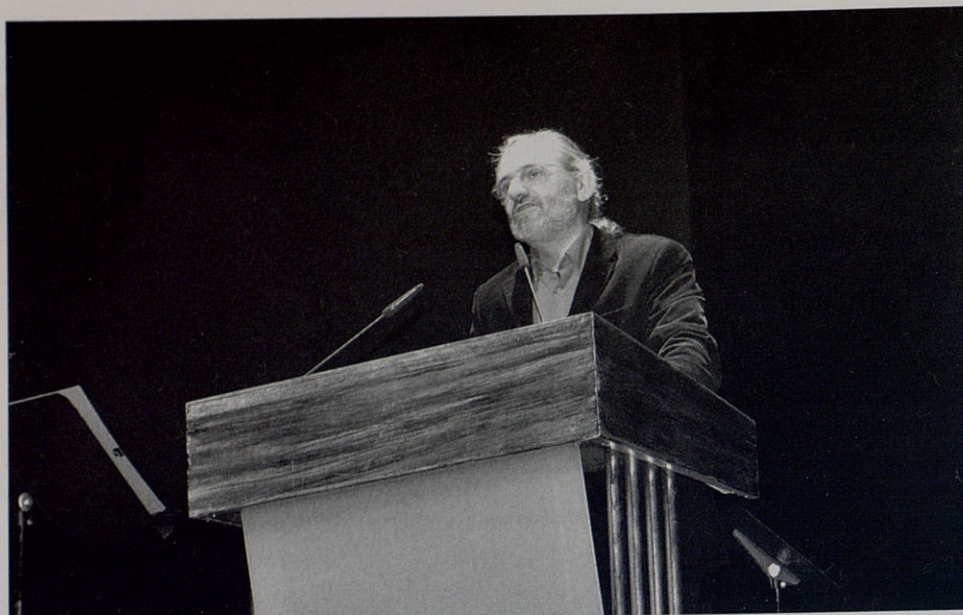
vicari s'obrien les portes de l'escolania i, per aquelles saons, les sagristies es convertien en viviers de «vocacions» sacerdotals. D'altra banda, a casa érem pobres, però mon pare estava entossudit que els seus fills i filles fessin el batxillerat. La prosperitat, segons ell, la donava la formació. El Seminari, per tant, cobria aquesta expectativa for-

embat
LLIBRES

PEDAGOGIA
PSICOLOGIA
NARRATIVA
LOGOPÈDIA
CINEMA
TEATRE

HISTÒRIA
FILOSOFIA
TREBALL SOCIAL
SOCIOLOGIA
HISTÒRIA
DE LA CIÈNCIA

Ptge. Papa Joan XXIII | Centre Comercial Geranis | 07002 Palma. Mallorca. Espanya | T +34 971 713 350 F +34 971 213 641
info@embatllibres.com | www.embatllibres.com

mativa per mitjà de beques i, d'altra banda, m'obria la possibilitat al sacerdoci, una opció que ell no desdenyava gens. De fet, ell tenia un germà capellà que, en certa manera, li serví de guia a l'hora de proporcionar-me la formació que delejava. Ell hauria volgut estudiar però no pogué; que els fills ho fessin era una forma de complir aquest desig mai no satisfet.

Els anys setanta varen

ser un moment d'ebullició política, social i cultural. Com els recordau?

La primera meitat d'aquests anys setanta els vaig viure al Seminari i, per tant, a certa distància del rebombori que es cuinava extramurs de l'internat. A més, encara era molt tendre. De totes maneres, record que en una missa, pels voltants de Nadal, pregàrem perquè Franco commutàs les

nou penes de mort que es demanaren en el Procés de Burgos –o procés «1001»– el desembre de 1970, contra setze persones acusades de pertànyer a ETA, entre les quals hi havia dos capellans. I es veu que pregàrem de cor perquè les va commutar! És clar que, arran d'això, els seminaristes començarem a demanar, a voler saber. L'any 1973 –jo acabava de fer 16 anys– inicia el seu bisbat Teodor Úbeda,

i l'aire del Seminari es renova totalment. A més, el 1971 el cardenal Vicente Enrique y Tarancón entra com a president de la Conferència Episcopal espanyola amb intencions ben clares de refer les relacions de l'Església amb el franquisme i, és clar, s'enemista amb els fatxes que criden –i pinten pertot– «*Tarancón al paredón*». És així, mitjançant aquests moviments d'obertura eclesial, que entr en contacte amb l'efervescència política i social d'aleshores. A través d'aquestes esclatxes obertes per l'Església, es pot dir que inicií un procés personal i accelerat de l'*aggiornamento* que propugnava el Concili Vaticà II, però en tots els aspectes i no tan sols el religiós. És un temps de descoberta, d'avidesa per conèixer, de percepcions del risc, de les primeres rebel·lies, de les primeres corregudes davant els «grisos».

Dins aquell context destaquen les figures de Climent Garau i de

el mirall

amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Secretaria de Mitjans de Comunicació

el mirall

amb el suport de

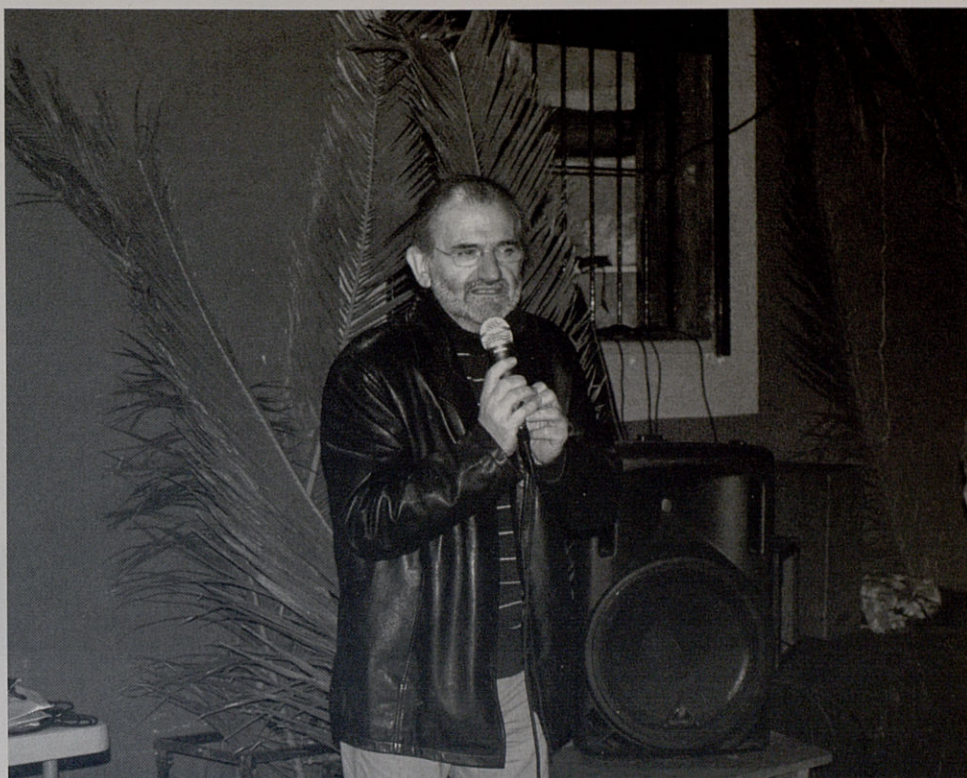

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Josep Maria Llompart, presidents successius de l'Obra Cultural Balear. El primer, fins i tot, va optar per la política activa. Com recordau l'Obra Cultural Balear de final dels anys setanta i començament dels vuitanta?

Vaig conèixer l'existència de l'OCB estant en el Seminari. De fet, les relacions de l'OCB amb l'Església de Mallorca s'iniciaren quan l'entitat començà a fer els cursos de català, el 1963, i en el Seminari en faig els primers cursos el 1967. Vull dir que les primeres lliçons de catalanisme les rep allà i amb tota naturalitat. Quan el 1970 Climent Garau n'és nomenat president, el meu interès per l'OCB creix, lògicament, per les vinculacions amb ell, i és quan en conec de prop les finalitats. Aleshores, l'entitat s'obre moltíssim, augmenta considerablement el nombre de socis i comença a ser coneguda i reconeguda arreu. La set de participació cívica i política, mort el dictador, era insaciable, i els carrers bullien perquè tots creïem que molts somnis es podrien complir. Després, hem vist que la majoria s'han esmicolat. A final dels setanta entrà a fer feina a l'Editorial Moll, i tot aquest solatge de conviccions identitàries, per dir-ho així, pren la volada definitiva. És a Can Moll on conec Josep M. Llompart, que n'era el director literari i un *homenot*, en el

sentit de Pla; una persona de molt de prestigi que infonia respecte. I, a partir d'aquí, augmenta el meu interès per l'activitat que desplegava l'OCB fins que a l'inici dels vuitanta me'n faig soci.

En aquesta època començau a publicar els primers llibres, primer de poesia i posteriorment de narrativa. Quina diferència veis entre els dos gèneres i en quin us trobau més còmode?

A mi m'agrada molt escriure i depèn d'allò que vull dir que prenc cap als versos o cap a la narrativa. És ver que vaig començar editant poemes gràcies a Miquel Àngel Riera, que va creure que uns versos meus molt

epifànics eren publicables i els inclogué a la col·lecció *Tià de sa Real*, de Manacor. Estam parlant de fa vint-i-set anys! I, a sobre, Llompart me'n va fer el liminar. Després vingueren dos reculls poètics més i posteriorment dues novel·les. I per completar la llista, dos assajos, un sobre l'exclusió social a Mallorca vista des de –i per– Jaume Santandreu i les comentades memòries de Climent Garau. Les diferències entre prosa i poesia, per tant, a l'hora de posar-te en feina, no existeixen. Compta el treball, el rigor i l'exigència.

Com veis el moment actual de la literatura catalana, tant en general com la feta a Mallorca?

La literatura catalana gaudeix d'una salut notable. La nòmina d'escriptors d'alt nivell és prou alta, i l'aportació dels creadors de Mallorca a aquesta elit, important. El punt flac són els lectors: en tenim pocs per donar-li la consistència i la presència que es mereix. I, indiscutiblement, una distribució interna i una projecció externa molt més eficaces. Els llibres han de circular i han d'arribar a qualsevol racó del nostre món. És ver que en els darrers anys han augmentat les traduccions i que la participació com a protagonista a fires internacionals ha presentat una mica més la literatura catalana en el concert mundial de l'edició. Però el pitjor que té és l'acomplexament,

sentir que va a remolc d'altres amb molt més mercat, fet agreujat per la manca de reconeixement intern. Això fa que la seva projecció en les polítiques públiques de promoció i suport sigui molt esquivada, gairebé residual.

També heu destacat per la vostra tasca a favor dels exclosos i margi-

nats, juntament amb Jaume Santandreu. Participau en el projecte de Can Gazà, una iniciativa pionera en la defensa dels drets de les persones que ho han perdut tot. Què va fer que us hi implicàssiu?

Vaig conèixer Jaume Santandreu fa trenta anys llargs. Me'l va presentar

Miquel Àngel Riera, que intuï que ens avindríem. Aleshores, estam parlant del 1982, l'Hospital de Nit feia unes mesos que funcionava i en Jaume m'hi va citar un diumenge horabaixa però per parlar de literatura, no de marginats. Havia sentit a parlar d'ell i de les seves cuites a favor dels exclosos, però coneixia més els seus versos de *Nu, Dos*

pams d'home, etc. En aquella primera trobada li vaig fer a mans uns poemes meus i es comprometé a llegir-los i a comentar-los en una altra trobada. I en aquesta segona cita ja em parlà de l'Hospital de Nit i de la gent al marge. I de mica en mica m'enredà. Hi ajudà, és clar, la meua base formativa humanista. En els noranta ja treballàvem plegats, en fa tretze que a Can Gazà començarem a atendre desnonats socials, familiars i econòmics, i allà continuam, mirant de dignificar persones que ho han perdut tot.

En uns moments de crisi econòmica i social com els actuals, la pobresa i la marginació han crescut desorbitadament. Això contrasta amb la riquesa acumulada en determinats sectors socials. Creis que com a societat cal un canvi radical cap a un model que posi les persones en primer lloc?

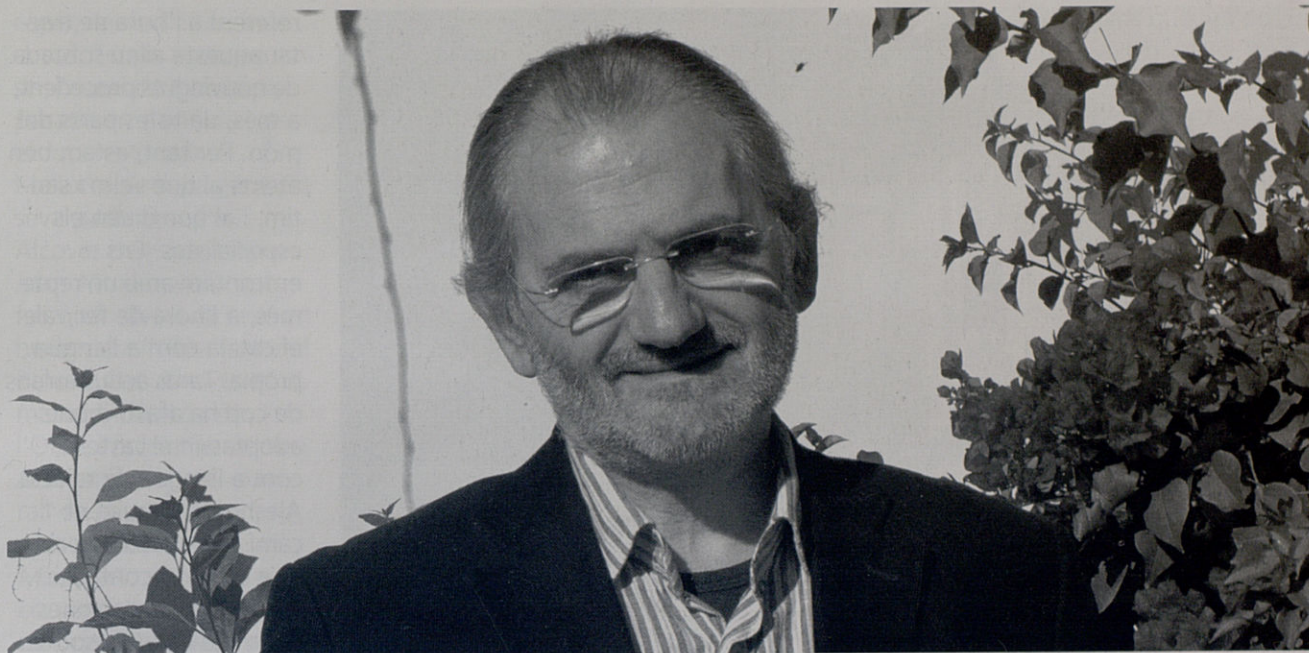
La revista per als més joves
feta a les Illes

VISITA'NS
AL WEB

www.esquix.cat

subscriu-t'hi!

GRAN!
SUPER!
REI!
VISCA!
GUAI!
ELS HA
REGALAT A TOTS UNA
SUBSCRIPCIÓ A
L'ESQUITX!
I AQUESTA
ALEGRIA?

Cal dir que la marginació social a conseqüència d'aquesta darrera crisi no s'ha fet notar, encara. Ara mateix tenim un nombre altíssim d'exclusos econòmics, de nous pobres. I pobres, a sobre, endeutats, però que encara es mantenen en la sociabilitat. Per això, s'han de fer molts esforços per contenir en societat aquesta excessiva

vulnerabilitat perquè, si no, acabaran essent marginàlia, exclosos socials extrems. Aquesta crisi requeria un pla de xoc poderós en aquest sentit i no s'ha fet: la prioritat ha estat salvar els bancs, no els engrunats per les seves cobdícies. Òbviament que hem de posar les persones en primer lloc en tots els ordres. És clar que hem de subvertir

aquest ordre en el qual tan sols som consumidors. També hem d'estimular els posicionaments crítics. I, la veritat, un país fet d'illes com el nostre amb un intolerable fracàs escolar, un encara més lacerant abandonament dels cicles formatius mitjans, amb més d'un 20 % d'aturats i més d'un 17 % de la població que viu

per sota el llindar de la pobresa relativa, mereix amb escreix una revolta de valors.

Des de l'any 2005 sou el president de l'Obra Cultural Balear, una entitat que ha viscut canvis importants durant els darrers anys. Quines han estat les línies centrals de la vostra feina?

el mirall

subscriu-t'hi

Carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma
Tel. 971 72 59 37
Fax 971 71 93 85
comunicacio@ocb.cat

Essencialment, preparar l'OCB per a l'activisme civicocultural del segle XXI. Això vol dir professionalitzar-la fins allà on es pogués i treballar en equip i en xarxa. Era capital recuperar les delegacions, les relacions amb altres entitats civicoculturals de la resta d'illes i reactivar la Federació Llull. Haviem d'augmentar considerablement el nombre de socis per poder difondre els objectius de l'entitat; que el seu posicionament fos conegut arreu de forma

clara. Enfortir el discurs sobre la identitat sense abandonar, naturalment, la transversalitat política. Consideràvem molt necessari obrir-nos a l'arxipèlag treballant des de la base, això vol dir activar un nucli molt potent de voluntaris per la llengua, la cultura i el país. I val a dir que, amb esforç, hem format un equip de professionals prou solvent connectat en tot moment amb aquest cos sòlid de voluntaris, la qual cosa ens permet mantenir un ritme d'activitat alt i ser

present a tots els fòrums on cal ser.

La nostra societat ha viscut durant els darrers anys l'arribada de milers de persones d'arreu del món que n'han canviat la feso-mia. Quina ha estat la tasca de l'OCB en aquest sentit, tant pel que fa al discurs com a les activitats?

Cal tenir present que aquesta situació no s'ha donat mai abans, per la qual cosa no tenim cap

referent a l'hora de tractar aquesta allau sobtada de nous procedents, a més, de totes parts del món. Per tant, estem ben atents al que veim i sentim, i al que diuen els especialistes. Ens enfrontam amb un repte més, a l'hora de fer valer el català com a llengua pròpia. Tants actius forans de cop ha afavorit que adoptassin el castellà com a llengua de relació. Aleshores, seguim el camí més pràctic, però més exigent: contactar amb aquestes persones per mitjà de les associacions que els emparen i explicar-los la realitat lingüística de l'illa. És així que la Comissió d'Interculturalitat adquireix un paper destacat en el nostre quefer. I el missatge és molt clar: el català és la nostra llengua i cal que la coneguin si volen espantar la segregació. És així com el català, per a l'OCB, esdevé la llengua de la cohesió social, i el dret a conèixer-lo adquireix el rang de dret social.

La vostra junta també ha estat la que finalment ha inaugurat Can Alcover, després d'anys d'obres. Quines creis que han estat les aportacions d'aquest centre a la cultura de la ciutat de Palma?

Can Alcover, en menys de tres anys, s'ha convertit en un espai cultural de referència. Des del maig de 2008 manté una programació molt alta, variada i de nivell que ha estat

capaç de mobilitzar molts actius. Estam aconseguint ser l'espai de trobada i posada en comú de tots els que estimam Mallorca, la seva gent i la seva parla, que Pau Alcover de Haro, fill de Joan Alcover, volia que fos quan deixà ca seva en herència a l'Obra Cultural Balear. Can Alcover és el mascaró de proa de l'OCB, l'epicentre del seu activisme cultural, el mirall on es reflecteix la seva essència.

Manifiesto por la lengua común, amenaces per part del PP d'eliminar el decret de mínims i la Llei de normalització lingüística, sentència de l'Estatut de Catalunya, atacs a l'estat de les autonomies i propostes d'imposar el castellà com a idioma de l'ensenyament en l'àmbit estatal... La llengua continua essent un motiu de confrontació atiat per determinats sectors de la societat espanyola. Sembla que en determinats aspectes ens volen fer anar enrere com els crancs.

Cert, els intents d'involució retornen amb més força i virulència que mai. El carpetovetionisme sempre ha gaudit de bon predicament per la Hispània interior. El pitjor, per a mi, és que aquest reaccionarisme ara es presenta com a signe de modernitat: es diu que no hi ha res que perjudiqui més l'europeisme que aquelles «regions» que voldrien ser estat. I el dret que tenim a expressar-nos en la nostra llengua pertot,

fins i tot en les institucions estatals on tenim representants, com el Senat, és tractat com un anacronisme i una mena d'ultratge a l'Estat. És així que cala la falsedat que els agressors som els catalanoparlants, el gallegoparlants o els euscarparlants que volem exercir els nostres drets, quan és la intransigència dels que no volen acceptar aquests drets la que enfronta i la que segrega.

L'OCB s'ha posicionat davant els atacs als drets lingüístics, la qual cosa ha provocat fins i tot enfrontaments amb el delegat del govern, Ramon Socías, i amb diferents dirigents del PP. Recentment, hem viscut els casos Saïda Saadouki i Ivan Cortés. Com veis la situació dels drets lingüístics en el nostre país?

La veritat és que en l'atenció als drets lingüístics s'avança, encara que molt a poc a poc. Malauradament, encara queden reduïdes resistents importants –en el món de la justícia, per exemple–, i en els cossos i forces de seguretat de l'Estat es donen adesiara casos gravíssims de discriminació lingüística. I, en tractar-se de drets, no de capricis, és molt important que una desatenció dels nostres com a catalanoparlants, sigui qui sigui qui els desatén, es denunciï de la mateixa manera que es denuncien altres tropells en altres

àmbits. I, a més, si vénen de servidors públics. Convé que ens esforcem a fer valer aquest reconeixement a la nostra parla, sobretot per responsabilitat. No hem de consentir, per mera dignitat, que ningú no dejecti ni la llengua pròpia ni la cultura que l'ha formada.

Recentment heu posat en marxa la campanya «Mallorca m'agrada». Quins objectius té?

Posar en valor tot allò que ens caracteritza –allò que en deim genuí– i té una càrrega positiva molt forta. Es tracta de deixar dir l'amor propi, de contrarestar la imatge de l'illa com a territori pirata i rapinyaire que determinats mitjans s'esforcen a esbombar arran de la corrupció descoberta. També és una convidada al rearmament moral per afrontar temps difícils. Parlàvem dels nouvinguts, de l'heterogeneïtat social mallorquina, d'un repte nou per a la nostra llengua i cultura que superarem amb èxit si som capaços d'harmonitzar aquesta diversitat al voltant dels nostres trets propis. I per això els hem de mostrar el millor de nosaltres.

Com es concretarà aquesta iniciativa?

Pretenem que als pobles de Mallorca i als barris de Palma s'organitzi un acte al voltant d'aquesta idea i que en quedi testimoni. En uns han triat elaborar un *lipdup* (vídeos molt

participats que, en un únic pla seqüència, combinen sincronització labial i doblatge d'àudio); en altres retransmetran homenatge a persones o entitats del poble o barri que hagin excel·lit en qualsevol branca del saber, de l'activisme, de l'esport, etc. i que puguin servir de referents a l'hora de valorar Mallorca. En aquests casos, i sempre que sigui possible, una placa o distintiu semblant en deixarà constància.

L'acte cloenda de la campanya serà a Palma a final d'abril. Quines activitats hi ha previstes?

A hores d'ara s'han avançat algunes idees i estam en ple disseny, per la qual cosa se'n pot dir molt poc. De totes maneres, serà una jornada festiva, com totes les mobilitzacions que du a terme l'OCB, en la qual hi haurà animació infantil, música i reivindicació, naturalment. Intentarem que sigui el més participada possible i que aquest lema de «Mallorca m'agrada!» sigui un clam eixordador; que sigui la suma de tots els que s'hauran fet anteriorment per tota l'illa. I amb un missatge clar: si Mallorca ens agrada, no hem de consentir que ningú l'ofengui, que ningú menyspreï ni la seva llengua ni la seva cultura. Si Mallorca ens agrada, l'hem de llegar en òptimes condicions de prosperitat i prestigi a les generacions que ens sobreviuran.

Arenal

Pça. Gaspar Rul. Ian, 5 · 07600 Palma
Tel. 971 492 866
bibarenal@palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Casal Solleric

Passeig del Born, 27 · 07012 Palma
Tel. 971 722 092
caguilo@sf.a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 14.30 h
Dimarts també de les 17 a les 20 h
Especialitzada en art

Coll d'en Rabassa

Albuera, 1 · 07007 Palma
Tel. 971 490 354
bibcoll@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 16 a les 21 h
Dimarts i dijous també de les 10.30 a les 13.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Cort

Pça. de Cort, 1 · 07001 Palma
Tel. 971 225 962
bibcort@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Establiments

Carretera Esporles, 74 · 07010 Palma
Tel. 971 765 192
bibestabliments@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Gènova

Barranc, 22 · 07015 Palma
Tel. 971 405 481
bibgenova@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Indioteria

Gremi Tintorers, 2 · 07009 Palma
Tel. 971 207 505
bibsaindioteria@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Joan Alcover

Joan Alcover, 28 · 07006 Palma
Tel. 971 771 724
bibjalcover@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Josep M. Llompart

Emperadriu Eugènia, 6 (S'Escorxador) · 07010 Palma
Tel. 971 753 942
bibjmllompart@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h i de les 16 a les 20 h

Molinar

Xadó, 3b · 07006 Palma
Tel. 971 247 649
bibmolinar@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Olivar

Plaça de l'Olivar, edifici Mercat de l'Olivar,
1ª planta · 07002 Palma
Tel. 971 726 580
bibolivar@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8 a les 14 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Polígon de Llevant

Ciutat de Querétaro, 3 · 07007 Palma
Tel. 971 242 155
bibpoligonllevant@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Rafal Vell

Joan Estelrich Artigues, 50 · 07008 Palma
Tel. 971 474 414
bibralfavell@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Ramon Llull

Institut Balear, s/n · 07012 Palma
Tel. 971 299 260
bibramonllull@a-palma.es
De dilluns a divendres de
les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Sant Jordi

Pau Bouvy, 31 · 07199 Palma
Tel. 971 742 036
bibsantjordi@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Santa Catalina

Fàbrica, 34 · 07013 Palma
Tel. 971 286 069
bibstacatalina@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Cladera

Cala Mitjana, 41 · 07009 Palma
Tel. 971 470 839
bibsoncladera@a-palma.es
Dilluns i dimecres de 9 a 13.15 h
De dilluns a divendres de les 15.30 a les 21 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Son Ferriol

St. Joan de la Creu, 43 · 07198 Palma
Tel. 971 429 856
bibsonferriol@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 16 a les 21 h
Dilluns i dimecres també de les 10.30 a les 13.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Son Forteza

Sant Isidre Llaureador, 25 · 07005 Palma
Tel. 971 243 983
bibsonforteza@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Gotleu

Josep Garcias 2b · 07008 Palma
Tel. 971 273 507
bibsongotleu@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Rapinya

Catalina March, 4 A · 07013 Palma
Tel. 971 792 337
bibsonrapinya@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Sardina

Camí Passatemps, 123 · 07120 Palma
bibsonsardina@a-palma.es
De dilluns a dijous de 9 a 11 h
Divendres de 9 a 12 h
De dilluns a divendres de 16 a 21 h
Dissabte de 9 a 13 h

Son Ximelis

Cap Enderrocet, 14 · 07011 Palma
Tel. 971 791 233
bibsonximelis@a-palma.es
De dilluns a dijous de les 15.30 a les 21 h
Divendres de les 10 a les 13.30 i de 15.30 a 21 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Terreno

Dos de Maig, 1 · 07015 Palma
Tel. 971 737 709
bibelterreno@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

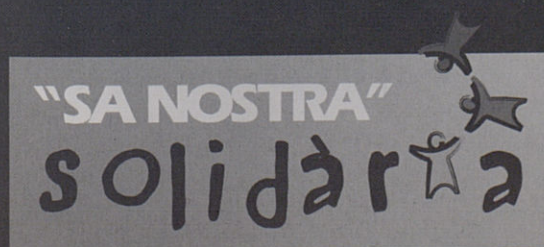
Tenim més
**d'un
milió
d'euros**
i volem que
tu
els reparteixis

Decideix

obrasocialsanostra.com

Termini de votacions obert fins al 15 d'abril

 Obra Social
SA NOSTRA Caixa de Balears

[miscel·lània]

JAUME LLADÓ

Un nou premi per a Joan Guasp

L'escriptor i director d'EL MIRALL, Joan Guasp, ha estat guardonat amb el premi Llorenç Moyà de teatre. El jurat, format per Josep Ramon Cerdà, delegat d'Arts Escèniques de la Conselleria d'Educació i Cultura; Francesc Rotger, crític literari, i Jeroni Salom, escriptor, ha considerat que l'obra *La torre Eiffel* ha estat la millor de les que s'han presentat en aquesta segona edició del premi que atorguen l'Ajuntament de Binissalem i la Fundació Llorenç Moyà. Es tracta d'una tragicomèdia que pretén fer reflexionar l'espectador sobre el colonialisme

cultural, polític i moral que pateixen les nacions sense estat per part dels seus colonitzadors. Segons paraules del mateix autor, «es tracta de denunciar les conseqüències dels abusos a què els poderosos sotmeten els febles». Està escrita amb una prosa directa, amb monòlegs i diàlegs breus. El premi, concedit per unanimitat, va tenir el patrocini de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, i té com a objectiu recordar i reinvindicar el poeta i dramaturg binissalemer Llorenç Moyà i promoure l'escriptura de teatre en català.

YouTube incorpora el català al seu web

Des del passat dia 6 de gener, el català és la llengua que fa trenta-una del portal de vídeos més important del món, Youtube.

Si teniu el navegador configurat en català, YouTube us apareixerà directament en aquesta llengua. En cas contrari, n'haureu de triar l'opció en una pestanya del peu de la pàgina. YouTube és propietat de Google, que sempre ha tingut una actitud molt receptiva envers el català, fins al punt que té vint-i-vuit persones que treballen a la secció catalana de la seva seu de Califòrnia. Els internautes s'havien mobilitzat perquè el portal de vídeos incorporàs també el català; la xarxa social Flog va fer arribar a final de l'any passat un plec de signatures als responsables de YouTube a l'Estat espanyol perquè s'hi inclogués la nostra llegua.

D'altra banda, cal dir que YouTube també ha incorporat, encara de forma experimental, un servei de subtitulació dels vídeos que permet que en alguns dels vídeos penjats hom pugui triar que hi apareguin subtítols i, fins i tot, que aquests subtítols es tradueixin automàticament a un altre idioma, entre els quals també s'hi trobarà el català.

Canvis al panorama polític mallorquí

Qui fou president del Partit Popular a Mallorca, conseller, batle de sa Pobla i fins fa poc portaveu del PP al Consell de Mallorca, Jaume Font, ha deixat aquest partit per fundar la Lliga Regionalista, nom que recorda el projecte catalanista de Francesc Cambó, que va tenir el mateix nom.

Jaume Font, considerat un dels màxims emblemes del sector més regionalista del Partit Popular, ha acabat la paciència en veure que l'escoratge del seu ja expartit cap a la dreta i l'espanyolisme és imparabile i que des de la direcció de José Ramón Bauzá no comptaven amb ell ni amb les seves idees.

La irrupció d'aquesta nova força política de centredreta mallorquinista liderada per un personatge carismàtic com és Jaume Font pot produir canvis importants en el panorama polític de les Illes Balears i, encara més, si es confirmen els rumors d'una possible coalició preelectoral entre el nou partit i la Unió Mallorquina que lidera Josep Melià, la qual cosa reforçaria aquest espai ideològic.

Campanya "SA NOSTRA" SOLIDÀRIA: tu decideixes!

El passat 15 de febrer, la convocatòria "SA NOSTRA" SOLIDÀRIA va entrar a la segona etapa de recorregut, el període de votacions. Els clients de "SA NOSTRA" tenen dos mesos per votar els projectes o activitats entre els que vulguin que es reparteixi més d'un milió d'euros que l'Obra Social de l'entitat destinarà a la convocatòria durant el 2011.

Durant el mes i mig de vigència de la campanya de presentació de sol·licituds, les entitats sense ànim de lucre de les Balears presentaren un total de 245 propostes, entre projectes i activitats. Ara, després d'una acurada revisió i selecció per part d'una comissió tècnica integrada per professionals del sector social i de l'aprovació del jurat institucional, han estat seleccionades 176 propostes: 145 projectes i 31 activitats presentades per 132 associacions sense ànim de lucre de les Illes Balears.

Per illes, opten a l'ajut 148 propostes d'associacions amb seu a Mallorca, 16 a Menorca i 12 a les Pitiüses.

Les propostes estaran a l'abast dels clients de "SA NOSTRA", a partir del 15 de febrer, al web www.obrasocialsanostra.com.

Una forma de participació activa

La finalitat de la campanya de votacions és aconseguir la implicació dels clients a través de la parti-

cipació directa i difondre entre la societat la tasca solidària que duen a terme les diferents entitats. És, en definitiva, una altra forma de fer obra social.

Les votacions es podran fer prioritàriament a través del web de l'Obra Social, però també a les oficines de l'entitat o per telèfon.

Impuls a l'atenció a la dependència i la formació

L'atenció a la dependència, seguida de la formació, amb 57 i 46 respectivament, són els àmbits amb el nombre més gran de propostes que opten a l'ajut.

La formació de col·lectius en risc d'exclusió social o amb necessitats de millora de la qualificació professional és un dels aspectes més destacats d'aquesta convocatòria solidària.

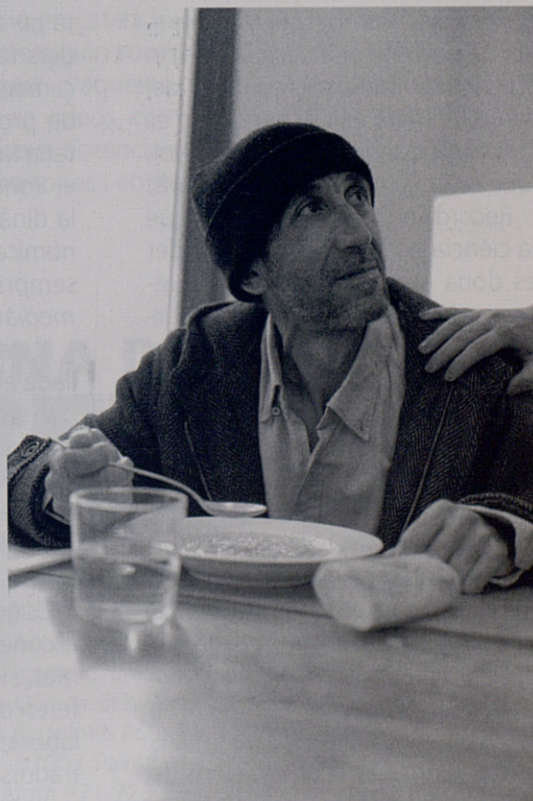
En el camp de la cooperació internacional es podran votar 9 projectes, i en el de temps lliure i esport de base, 12 propostes d'altres tantes entitats.

L'atenció a les urgències socials, un compromís de l'Obra Social

L'Obra Social manté el compromís adquirit l'any

2009 amb el Programa d'Urgències Socials i destina directament 250.000 euros a les entitats que gestionen els ajuts a les persones que més ho necessiten i que pretenen resoldre situacions personals i/o familiars puntuals crítiques, evitar desnonaments per falta de pagament, procurar aliments, roba o medicaments i evitar el tall de subministraments bàsics.

Els projectes d'urgències socials aprovats han estat 21.

[racó econòmic]

Poder fàctic, poder pràctic

2a part

BIEL MATAS

Seguim els camins iniciats en l'article anterior per on trepitgen els vertaders poders de decisió econòmics. I continuam on ho deixàrem: el grup Bilderberg en el vessant espanyol.

Hi solen assistir sis o set personatges. Darrerament, el senyor Moratinos, José L. Cebrián, Esperanza Aguirre, Isidre Fainé i d'altres. Però hi ha dos personatges que, directament mitjançant representants, quasi sempre hi assisteixen: la reina Sofia, en nom i representació del seu marit, que és un assidu, i també per via representativa Ana Patricia Botín (Santander/Banesto), en nom del seu pare. Això ens fa pensar on es troba el poder en el cas espanyol. Que cadascú en tregui conclusions.

Recorda el professor Oliveres que la ciència política diu que el poder es dóna al poble, que tria els representants, i aquests, els governants, però com mostra aquella «piràmide suïssa» del primer article hi ha estructures que acaben dominant aquests poders.

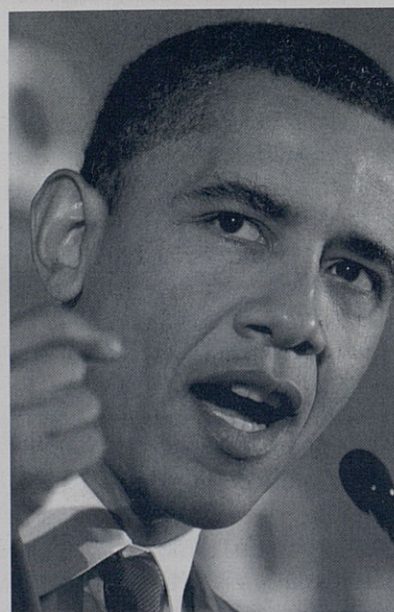
Podríem afegir i apuntar altres grups com la Cambra de Comerç europea a Brussel·les, on 15.000 llobbistes pressionen els funcionaris de la UE i, per tant, els reglaments (que són allò més important) es desenvolupen sota pressió constant. Els acords aplicats al dia a dia esdevenen els interessos dels grans grups, empreses i corporacions de

gran abast. En podríem dir «interessos gremials».

Finalment, atribuirem als *mitjans de comunicació* el protagonisme clar en la influència política. La transmissió d'informació per presentar la figura de Barak Obama n'és un exemple; un polític poc conegut fins que no fou a la convenció del 2008 del grup Bilderberg, on assistí per obtenir «autorització» per ser elegit president. Val la pena saber-ho perquè amb aquest «vistiplau» llavors els *mitjans de comunicació* es fan ressò d'aquesta persona, no d'una altra. Els poders fàctics influeixen en el finançament dels partits polítics que han de proposar aquest candidat. No faria falta dir que tot això es fa amb el comportament de la banca en la dinàmica de la conjuntura econòmica i col·locant els seus peons... sempre amb l'ajuda dels *poders mediàtics*.

El capítol, per acabar, ens trasllada al voltant d'aquell rebombori que visquérem amb la famosa grip porcina i el risc pandèmic que havia de comportar. (Insignificant comparat amb la sida, la malària, la tuberculosi... o els accidents de trànsit.) Va ser un negoci rodó.

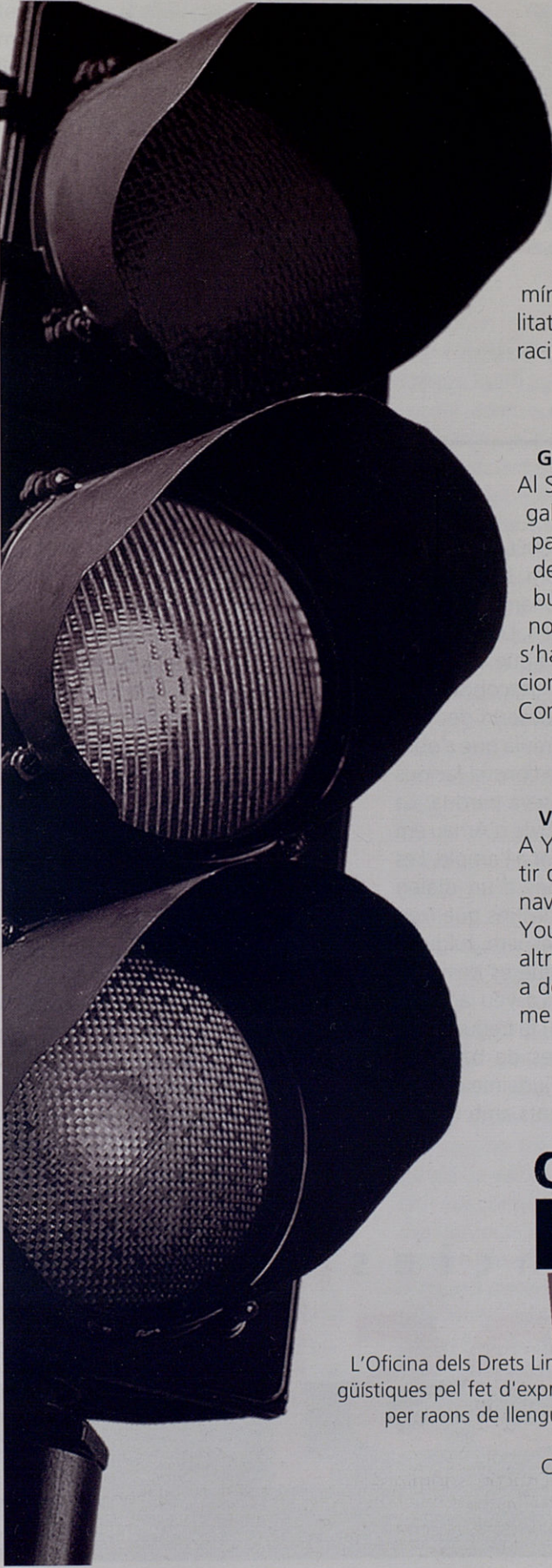
Els governs acumulen l'antídota, el conegut Tamiflu, en estocs enormes, i les empreses productores es feren d'or. Qui se'n beneficià? Els laboratoris GSK i Roche, subministradors del producte. Ells no desco-

briren el Tamiflu, en compraren la patent a un altre laboratori: Gilead Sciences Inc., que gràcies a la *formada* opinió pública mundial acumulà grandiosos guanys. El president propietari és encara avui Donald Rumsfeld (secretari de Defensa de Bush) i responsable criminal de la Guerra d'Iraq.

Els *mitjans de comunicació* dels EUA havien tocat la campana d'alarma. No és que la malaltia no existís, però, i les armes de destrucció massiva, varen existir?

Aquest poder, el vertader, imposa els negocis d'uns a tots els governs amb la col·laboració dels mitjans. Malpensats!

[el semàfor]

VERMELL

Al Tribunal Suprem, per qüestionar el model d'immersió lingüística a Catalunya. La sentència no afecta l'ensenyament de les Balears, que està basat en el decret de mínims, però la seva música de fons, que qüestiona la pluralitat lingüística, no augura res de bo per al procés de recuperació del català a les nostres illes.

GROC

Al Senat espanyol, per la incorporació desigual del català, el gallec i el basc al seu funcionament intern. És una petita passa de reconeixement dels drets lingüístics i de pedagogia de la pluralitat lingüística de l'Estat que ha rebut atacs furibunds per part de la dreta espanyola. No obstant això, cal no perdre de vista que és totalment insuficient. No tan sols s'hauria de poder parlar en català al Senat en totes les situacions, sinó que les mesures s'haurien de fer extensives al Congrés.

VERD

A YouTube, per haver incorporat el català al seu web. A partir d'ara, la versió en català hi apareixerà per defecte en els navegadors que estiguin configurats en la nostra llengua. YouTube s'afegeix, d'aquesta manera, a la passa feta per altres servidors de vídeos, com Dailymotion, i el català torna a demostrar la seva potència a la xarxa, resultat de l'activisme de moltes persones i entitats.

OFICINA DELS DRETS LINGÜÍSTICS

L'Oficina dels Drets Lingüístics és un mecanisme de defensa contra les agressions lingüístiques pel fet d'expressar-se en català. Si heu patit alguna agressió o discriminació per raons de llengua, podeu fer-ho arribar a l'Oficina pels mitjans següents:

Correu electrònic: drets@ocb.cat

Correu postal: Oficina dels Drets Lingüístics

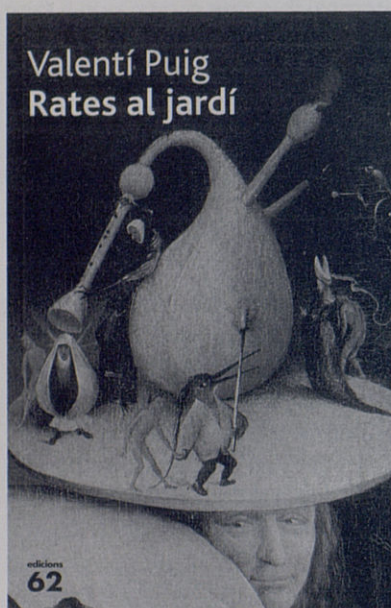
C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos

07003 Palma

Telèfon: 971 723 299

Valentí Puig pinta, i es pinta, el 1985 a Palma

BIEL MESQUIDA

EL CANT DEL SEBEL·LÍ. El camí voreja vinyes d'aram. Duc dins les mans *Desertar* (Lleonard Muntaner, Editor) d'Arnau Pons. Llegesc molt a poc a poc la lletra que em llança cap a territoris de descoberta, de vol, d'incendi, de desert i de terra calcinada, de la paraula que s'obre de fruits sonors, de constel·lacions de sentits o de la seva pèrdua. La música d'aquest Job de n'Arnau em vivifica, em fa alenar a l'ample. Les visions meteòriques d'un diàleg solitari, mots clandestins que ixen d'allà on manco s'espera, fulguracions de la frase que es desfà en ors i en cendres. La veu acaricia amb paper de vidre i fa fregues amb escopinades plenes de bàlsams. Caminois del criptójudaime català i spinoza són referents amb Perec i

Kafka i Celan i la Bíblia. I la saviesa fonda d'aquell que sap fer resar les pedres i cantar els corcs i fer renéixer l'arrel morta. N'Arnau té la salut dins la boca i amolla fosca i llàgrimes i dreces i fondals i contel·lacions de sentits que fugen cap a la pèrdua de pura pèrdua que són. Infinituds del no-res. Llibre per llegir a poc a poc i sentir com la veu obstinada de n'Arnau fa clot i tapa. Dos epílegs magnífics que converteixen el comentari en recreació: les paraules d'altres dos poetes, també amics: Annie Bats i Sebastià Perelló. Camín. Mir l'horitzó. Pens en el primer crit quan surts de la pantafena de la mare: el crit de la pèrdua d'un univers àfon, obscur, solitari i líquid. Mir un ramat de núvols en forma de cin-

tendències
[llibres]

tes de color d'albercoc madur damunt el putxet on els pins es retallen negres tinta xinesa. Sé que per allà fuig el sol. Aquella caverna fosca en el ventre de la mare l'he perduda per sempre. Allà vaig viure la solitud fetal. Com devia ser? Dins el ventre de la nit sent la solitud fetal. Ara duc dins la mà un bri de fonoll i una frase de Benedikt Spinoza escrita amb tinta negra: *L'home no és feliç més que en la solitud, en què no obeeix ningú més que a si mateix*. És una traducció literal d'un antic text francès. Pens que la capacitat d'estar sol és un dels fonaments de la creativitat. Record les paraules de Melanie Klein: *Sentir-se sol és el programa*. M'agrada evocar aquest món intern abans que no fos tocat pel llenguatge, per la paraula, sentir-me aquella bestiola humana vivípara surant en la bossa materna. Per què sempre m'agafa la fosca? Perquè sense saber-ho esperar el prodigi. És tot u: veig aparèixer a contrallum el vol d'un sebellí i escolt d'enfora el seu cant. Hi ha alguna cosa de secret i incomunicable en aquestes paraules que acab d'escriure. (Si us plau deixau-nos escriure el que no gosam dir amb la boca.)

CAMINAR ÉS VIURE A L'AMPLE. L'horabaixa és radiant per al passejador. Les muntanyes de la serra de Tramuntana sembla que les puc agafar amb els dits d'una mà. El sol de capaltard dóna als capcuruculls tons de color de cire-ra. No hi ha ni un núvol. L'aire és d'una transparència absoluta, sense ni un vestigi d'humitat. Fa fred. Llegesc *Rates al jardí* (Edicions 62) de Valentí Puig. M'entusiasma. És un dietari de 1985. He de dir que som un fan dels dietaris puigians. Hi ha un Valentí que record *in person* quan tenia una caseta a prop d'Alaró on vaig anar un parell de vegades. Allà hi havia les rates tragineres que es passejaven a lloure pel jardí i contra les quals calia lluitar. Això és matèria del lli-

bre. I reflexió brillant: la cultura sempre tan fràgil contra la natura, l'ordre aconseguit amb treballs i dies contra el desordre dels meteoros, de les botàniques i les zoologies. En Valentí en aquest llibre fixa molts d'instant amb la mestria d'un fotògraf de l'ànima (la figura de Robert Graves, les nocces de J. C. Llop, nits d'amor en un hotel de Peguera, el populisme *patois* i grotesc de la llengua de Gabriel Cañellas, una estada amb Baltasar Porcel a Sant Elm, etc.). Hi ha retrats extraordinaris de persones (el de l'escriptor Joan Bonet és una joia), d'ambients (el *dolce farniente* entre l'*aurea mediocritas* i la indolència empeltada de malignitat provinciana de Palma és una peça d'orfebreria), d'amistats i relacions (algunes de les dones que travessen aquestes planes et deixen el perfum del començament d'una novel·la de Françoise Sagan). L'observació minuciosa de si mateix, d'un fadrinango en la Palma de la meitat dels vuitanta, que vol comprendre-ho tot, que vol fixar una escala de valors, que sap plorar llegint *Los conjurados* de Borges, que sap confeccionar la metàfora d'un menú a base d'escriptors i plats, fa d'aquest dietari una peça per a lectors àvids i tumultuosos que quedaran bocabadats davant el llibre. Un llibre que ja he rellegit i subratllat algunes vegades. Aliment del bo. Camín. Em deman per què els humans tenim un naixement sense renaixement quan tota la natura neix, creix, es desenvolupa, mor i reneix segons les estacions. Per

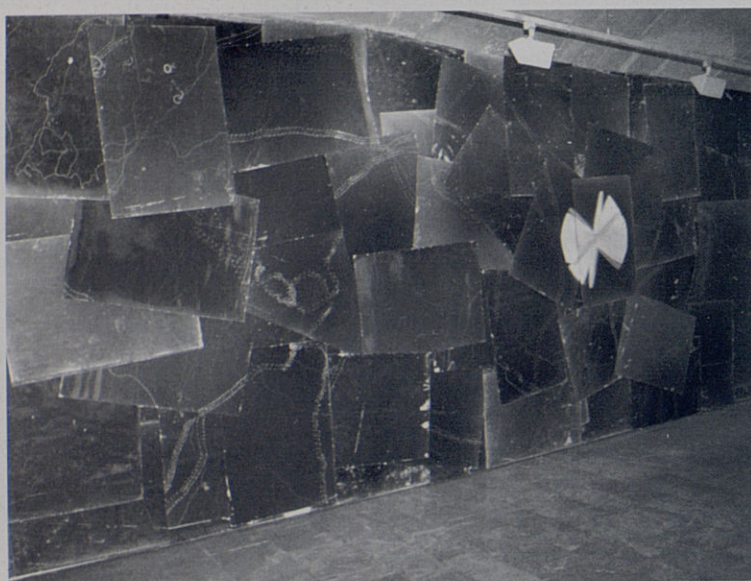
Arnau Pons Desertar

LLEONARD MUNTANER, EDITOR

què el creixement s'atura en nosaltres d'una forma tan abrupta? Don voltes i voltes a la idea. Mir la força dels albons a punt de treure la caramuixa. En la natura el naixement se sosté en el cor de la definició. Qualsevol cosa pot néixer, pot renèixer, pot treure ulls. *Pellere, pulsí, pulsíó*, creixença. Allò que empeny a fer és una força tan allunyada de la consciència com puguin ser el silenci, l'emoció, la sensació, el sofriment. Quan serem morts i inhumats no hi haurà primavera l'any següent. Per què pens aquestes coses? L'exercici quotidià de la *meditatio mortis* en els romans mostra que la fi no estava mai situada per a ells en els darrers instants. Llegesc una frase que Franz Kafka va escriure per al seu amic Oskar Pollak: «Necessitam llibres que actuïn sobre nosaltres com la mort d'algú que ens és més estimat que nosaltres mateixos.» *Rates al jardí* és un d'aquests llibres. El temps del dol constitueix l'espai de l'art, de la creació. De sobte ha caigut la nit com una fosca serena entre la qual el fum adormit d'una foguera em diu que alguna cosa crema encara.

Quatre propostes. Fundació Palma Espai d'Art

TEXT: JOSEP MARIA ALAMINOS

Fernando Prats. Hipocentro, 2008.

La Fundació Palma Espai d'Art proposa, aquests mesos, quatre atractives propostes plàstiques. Al Casal Solleric de Palma, hi trobam tres exposicions recomanables: les obres finalistes del Premi Ciutat de Palma «Antoni Gelabert» d'Arts Visuals 2010; la mostra *Out of nowhere*, de Diego Santomé, i una magnífica revisió de l'obra de Joaquim Chancho, titulada *Al llindar de la geometria*. També podem contemplar, a Ses Voltes, les obres seleccionades a l'edició d'*Art emergent a les Illes Balears IV*, mostra itinerant

Premi Ciutat de Palma d'Arts Visuals 2010

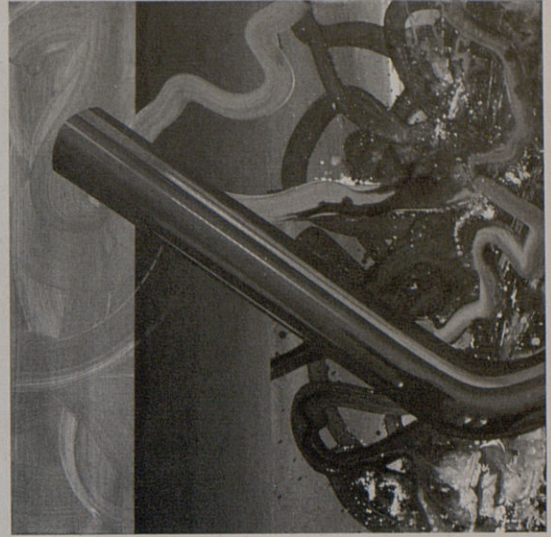
El Casal Solleric acull les obres dels finalistes del Premi Ciutat de Palma «Antoni Gelabert» d'Arts

ten d'ències

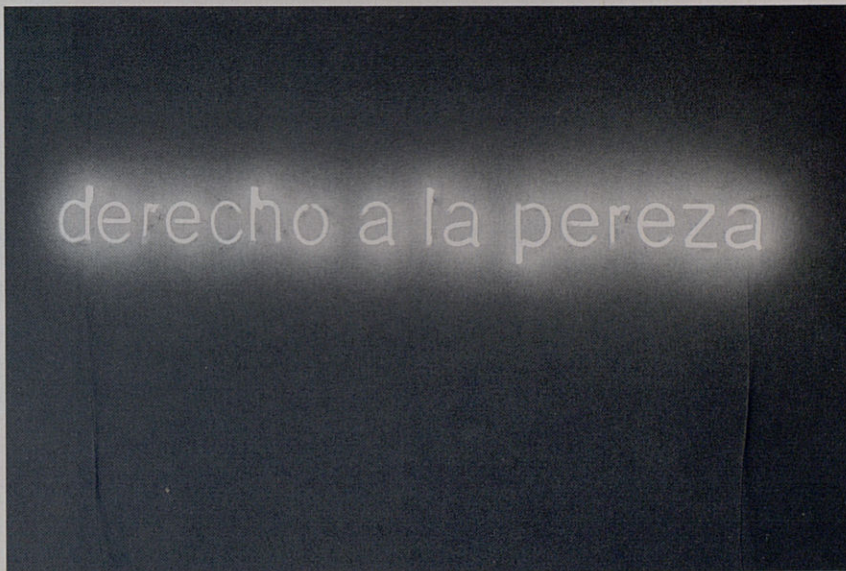
[art]

Joaquim Chancho.
Pintura, 2008.

Joan Cabrer.
Caminos inesperados II, 2010.

Diego Santomé. Derecho a la pereza, 2010.

Visuals 2010, que en aquesta edició ha tingut una important participació, amb un total de 239 artistes presentats. Formaven el jurat Daniel Castillejo, director d'Artium-Museu Basc d'Art Contemporani; Neus Cortés, comissària de l'Espai Quatre del Casal Solleric; José Guirao, director de La Casa Encendida; Carlos Jover, crític d'art i comissari, i Laura Revuelta, cap de redacció d'ABC Cultural, crítica d'art i comissària. Se seleccionaren 28 finalistes, entre els quals cal destacar el nivell de qualitat, amb noms coneguts de la plàstica nacional

com Anna Malagrida, Kepa Garraza, José Ramón Amondarain, Charo Garaicorta, Eugenio Ampudia, Bestué Vives o Carles Congost, i creadors de la nostra comunitat com Joan Cabrer, Mito Colom, Lara Fluxà o Santiago Vich.

El jurat ha concedit mencions d'honor a Iñaki Gracena i Lara Fluxà, i el guanyador ha estat Fernando Prats (Santiago de Xile, 1967), amb l'obra *Hipocentro*. Prats, que viu i treballa a Barcelona, és llicenciat en Art per la Universitat de Xile (1996) i té un postgrau de la Universitat de

Barcelona (2000). Des de l'any 1995 participa en nombroses exposicions col·lectives i exposa de manera individual a diverses galeries, tant espanyoles com internacionals. A principi del 2010, va fer la mostra titulada *La lógica del lugar* a l'Espai Quatre del Casal Solleric de Palma, amb una instal·lació de les seves característiques obres de fum.

El contingut simbòlic de les petites coses

Neus Cortés comissària la mostra *Out of nowhere*, que ocupa l'Espai Quatre del Casal Solleric. Es tracta de la singular proposta de Diego Santomé (Vigo, Pontevedra, 1966) per a aquest espai. Santomé és un artista multidisciplinari que fonamenta el seu treball en la incorporació de les experiències vitals pròpies al llenguatge artístic, concedint gran importància al mitjà com a missatge. Aquests elements són els que, al llarg de la seva trajectòria, han creat un fil conductor per a la lectura de les seves obres. Els seus darrers treballs han mostrat una estètica *minimal* i austera, i s'ha servit de disciplines com l'escultura, la instal·lació, el cinema o el dibuix.

Any Europeu del Voluntariat

**fes-te voluntari!
marca la diferència**

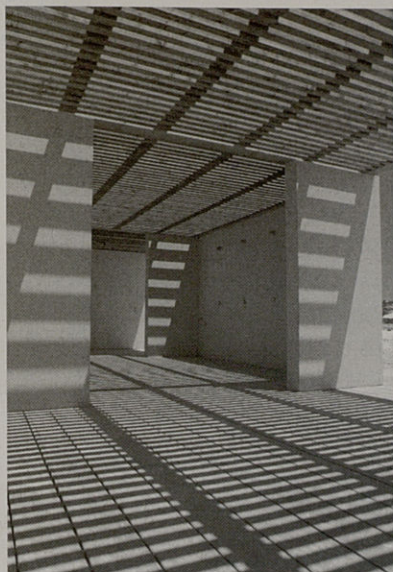
www.europa.eu/volunteering

L'Any Europeu del Voluntariat 2011 pretén aconseguir que sigui més fàcil fer-se voluntari, millorar la qualitat del voluntariat i ajudar els responsables polítics a comprendre millor la labor realitzada per milions de voluntaris en tota la Unió Europea i abordar els reptes als quals s'enfronten. Durant tot l'any es programarà una àmplia gamma d'activitats que es duran a terme en els 27 Estats membres de la UE per donar a conèixer i celebrar el paper vital que exerceixen els voluntaris en la nostra vida quotidiana.

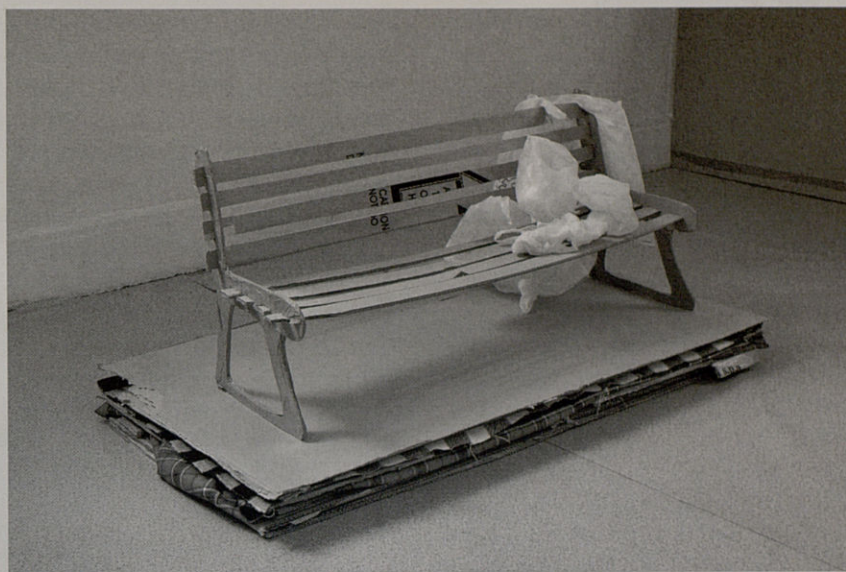

Any Europeu del Voluntariat 2011

Lourdes Grivé. Caseta de Banys a Talamanca I (Eivissa), 2008.

Joaquim Chancho. Pintura 589, 2003.

Diego Santomé viu i treballa a Nigrán (Pontevedra). Participa regularment en exposicions col·lectives nacionals i internacionals, així com en festivals de cinema. El seu treball va despertar interès internacional a la Biennial de Videoart de Tel Aviv (Israel) el 2004 i un any més tard a la selecta *Take to Spain*, *Take to Portugal*, organitzada al Neherland Institut Woer Mediakunts d'Amsterdam. El Museu d'Art Contemporani de Vigo –MARCO– presenta la mostra individual *Traballos temporais* el 2006, any en què també fou seleccionat

per participar a la Biennial de Pontevedra. Ja el 2007, exhibeix *Se ofrece un artista*, la seva proposta individual al Museu d'Art Contemporani Unión FENOSA de la Corunya-MACUF. Dues de les seves darreres intervencions han tingut lloc a la Fundació Rosón d'Art Contemporani (RAC) de Pontevedra (2010), on presentà *Derecho a la pereza*, i al Palau de Belles Arts de Brussel·les, on proposà la peça *El ángel exterminador* al Room for Spanish Contemporary Art.

Per a un espai expositiu tan especial i diferent com l'Espai Qua-

tre, Diego Santomé presenta una sèrie de peces, algunes ja exposades a la mostra *Lo que se esconde detrás de las cosas* l'any 2009, a la galeria Parra & Romero de Madrid, i que tenen en comú una factura desproveïda d'ornament, clarament conceptual, alhora que ironitzen sobre l'objecte artístic i l'espai en què s'exhibeixen, en clara al·lusió al sistema de producció cultural. Aquesta mostra gira entorn de la idea de la *repetició* i l'*absència*, i tots els treballs es mouen en una gran austeritat de mitjans, tant formals com estètics, cercant en la

el mirall amb el suport de

**Consell de
Mallorca**

■ Departament de Cultura i Patrimoni
Direcció Insular de Política Lingüística

- Plànols Topogràfics
 - Mesuraments
 - Replanteigs
- Fotografies aèries
 - Verticals
 - Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

simplicitat de les formes una reflexió clara sobre la idea. Totes les peces remetent a un passat recent de l'art que contribuï al fet que l'artista el comprengué.

Obert - tancat. Geometries de l'espai

Joaquim Chancho (Riudoms, Tarragona, 1943) forma part d'una generació d'artistes que fonamenten la seva activitat creativa en la preeminència de la tècnica i la seva aplicació al suport, a banda de centrar la seva creació en la investigació d'estructures de la imatge amb l'ajuda de formes geomètriques bàsiques, amb una obra compromesa, essencialment, amb la pura visualitat plàstica. La mostra *Al llindar de la geometria*, comissariada per Pilar Ribal, ens presenta una revisió significativa de més de tres dècades de creació de Chancho.

Joaquim Chancho ha tingut, al llarg de més de trenta anys, una llarga i distingida carrera artística. És catedràtic de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, en la qual va rebre el doctorat el 1992, i ha exposat en museus i galeries internacionals, amb mostres a la Fundació Joan Miró, al Centre d'Art Santa Mònica, al Museu d'Art Contemporani d'Eivissa, al Museu d'Art de Tarragona i al Museu Rufino Tamayo de Mèxic. Ha rebut nombrosos i prestigiosos premis de pintura i dibuix, incloent una beca de la Fundació Juan March de Madrid. La seva obra figura a les col·leccions de la Fundació La Caixa, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el fons de la Generalitat de Catalunya, entre d'altres. També s'ha pogut veure a la galeria Pelaires de Palma.

Des dels seus inicis, a principi dels anys setanta, l'obra de Joaquim Chancho s'ha caracteritzat per un rigor reduccionista que resulta en una geometria deconstruïda i un intens diàleg entre el gest, l'escrip-

tura i la matriu. L'essència expressiva de l'obra surt de la repetició i el ritme que, segons la complexitat del disseny, es complementa amb fragments i interrupcions que, al seu torn, emeten serenitat i profunditat. Com va observar Assumpta Rosés, representa un «xoc entre el gest del pintor i la tela, una resistència dels materials a l'acció, una tensió entre l'espai que els configura i el signe que sorgeix del gest. Suport, materials, acció i ritme condueixen a una geometria primordial; a la construcció de superfícies, a la creació de farciments, signes i ordres espacials els quals es poden trobar en les configuracions de la vida i del treball».

Temps, espai, llum, forma, color... tots els aspectes i conceptes cap a on ens dirigeix l'abstracció pictòrica després de més de cent anys d'experimentació estan continguts, equilibradament, a la pintura de Chancho. Una obra que fomenta la contemplació i que ens connecta, de manera pausada, amb la intuïció i la consciència.

'Art emergent a les Illes Balears (IV)': El discurs actual

A l'espai de Ses Voltes es presenta *Art emergent a les Illes Balears (IV)*. Produïda pel Projecte Llevant, aquesta exposició es planteja a manera d'actualització del cicle *Art emergent a les Illes Balears* —que s'encetà l'any 2002 i tingué continuïtat el 2003 i el 2004—, i s'articula a partir de l'anàlisi de les més significatives propostes expositives generades en els darrers anys, així com del seguiment del treball dels autors emergents més representatius de la nostra comunitat.

A la mostra, que s'acompanya d'un catàleg amb un magnífic text de Gómez de la Cuesta, hi trobam peces de Yolanda Adrover (Felanitx, 1977) que tracten amb particular rebel·lia la problemàtica de la dona en la societat actual. El treball de Paz Alcoverro (Barcelona, 1969)

utilitza imatges apropiades dels mitjans de comunicació per subvertir-ne el missatge. Joan Cabrer (Palma, 1983) mescla a la pintura el traç gestual amb elements extrets del *manga* o de la simbologia informàtica. Julia García (Albacete, 1968) du a terme una obra senzilla que tracta de l'home, dels temes domèstics i de la natura, amb peces carregades de poesia. Lourdes Grivé (Barcelona, 1977) investiga en la fotografia d'arquitectures properes, ruïnes, construccions rurals o modernes que testimonien la petjada de l'home a l'illa d'Eivissa. Miquel Mesquida (Manacor, 1954) aporta el seu món peculiar, rutinari i irreal alhora, en una obra plena de força. Les peces de Jaume Simó Sabater i Garau (Maria de la Salut, 1972), instal·lacions que descontextualitzen els objectes i els conceptes, cerquen la reacció de l'espectador. José Ángel Sintés (Alaior, Menorca, 1978) ens condueix a la recerca de la bellesa de les petites coses, transmetent-ne l'espiritualitat. Maria Isabel Uribe (Neiva-Huila, Colòmbia, 1942) transforma l'objecte quotidià i afegeix noves lectures i noves mirades. I, per últim, Marcos Vidal (Vitòria-Gasteiz, 1967), amb obres iròniques carregades d'actitud crítica al sistema de valors de la societat actual. En definitiva, una radiografia exhaustiva de la plàstica contemporània més innovadora que convé tenir en compte.

Casal Solleric:

Premi Ciutat de Palma «Antoni Gelabert» d'Arts Visuals 2010.

Planta baixa.

Fins al 27 de març de 2011.

Diego Santomé. Out of nowhere.

Espai Quatre.

Fins al 27 de març de 2011.

Joaquim Chancho. Al llindar de la geometria. Planta noble.

Fins al 27 de març de 2011.

Ses Voltes:

Art emergent a les Illes Balears IV.

Fins al 27 de febrer de 2011.

XXX PREMI DE NARRATIVA INFANTIL I JUVENIL GUILLEM CIFRE DE COLONYA

XXX BASES PREMI

OBRES GUANYADORES DEL PREMI "GUILLEM CIFRE DE COLONYA"

- "EL RAÏM DEL SOL I DE LA LLUNA" de Miquel Rayó (1982)
- "ELS SET ENIGMES DE L'IRIS" de Mercè Canela (1983)
- "EN MIQUEL SOBRE L'ASFALT" de Joaquim Carbó (1985)
- "L'ALQUÍMIA DEL COR" d'Eusèbia Rayó (1986)
- "LES AVENTURES D'EN TRES I MIG" de Pere Rosselló (1988)
- "CAU I FOGUERA" de Maria Àngels Bogunyà (1988)
- "LA MADONA DEL MAR I ELS PIRATES" de Miquel Ferrà (1989)
- "EL GRAN INVISIBLE" d'Albert Dasí (1990)
- "EL MANDARÍ I JO" de Rosa Mª Colom (1991)
- "ALLÒ QUE CONTA A EL VENT DEL DESERT" de Pere Morey (1993)
- "L'EMPAITAGRILLS I LA NOIA DE LA LLUNA" de Josep F. Delgado (1994)
- "ENTRE EL CEL I LA TERRA" de Ponç Pons (1995)
- "L'ÚNIA" de Marta Barceló (1996)
- "TINY DE LLUM I DE LLUNA" d'Antoni Garcia (1997)
- "LA GUERRA DELS XICLETS" de Jordi Folc (1998)
- "AIXÓ ERA UNA ERA" de Torneu Vidal (1999)
- "NAUS DRAC AL MEDITERRANI" de Xavier Guillaumon (2000)
- "L'ESCOLA SECRETA DE MADAME DUDÚ" de Rosa Mª Colom (2002)
- "L'ÚLTIM DINOSAURE" de Xavier Beltran (2003)
- "TERRAMOLSA" d'Antoni Garcia (2004)
- "ELS CAÇADORS DEL SOL" d'Antoni Oliver (2005)
- "ELS FUGITIUS D'ÀTICUS 89" de Lluís Vilarassa (2006)
- "EL TRESOR DEL PIRATA PELUT" de Pep Toni Brotons (2007)
- "BONA NIT JÚLIA" de Carles Sala (2008)
- "EL CAS DE L'HIPOPÒTAM SEGRESTAT" de Joan de Déu Prats (2009)
- "LES ÀNIMES DE TERRAMORTA" de Dolors Garcia i Cornellà (2010)

- I. La Fundació Guillem Cifre de Colònia convoca la trentena edició del Premi de Narrativa Infantil i Juvenil "Guillem Cifre de Colònia", en llengua catalana, destinat a premiar una novel·la sobre tema lliure per servir de lectura a infants i joves de 8 a 14 anys d'edat.
- II. Podran concórrer al premi tots els autors que ho desitgin, sempre que l'obra estigui escrita en català i sigui inèdita.
- III. Els escriptors que vulguin participar-hi hauran d'enviar els seus originals, escrits en llengua catalana, d'una extensió entre els 60 i 80 fulls a doble espai, per una sola cara i per quadruplicat a: COLONYA Fundació Guillem Cifre, Plaça Major, 7 - 07460 Pollença (Mallorca), abans de dia 7 de maig de 2011 amb la indicació: Premi de Narrativa Infantil i Juvenil "Guillem Cifre de Colònia".
- IV. Les obres que participin al concurs podran presentar-se directament firmades per l'autor (indicant nom, llinatges, adreça, telèfon) o sota pseudònim, figurant, en aquest cas, les dades personals abans dites en sobre a part.
- V. Els membres del jurat són: Iolanda Batallé, David Monserrat, Miquel Rayó i Caterina Valriu.
- VI. El veredicté es farà públic en el transcurs d'un acte literari, la data i el programa del qual s'anunciaran oportunament.
- VII. Els originals podran ser retirats de COLONYA Caixa d'Estalvis de Pollença durant els trenta dies següents a la proclamació del veredicté.
- VIII. L'obra guanyadora del Premi Guillem Cifre de Colònia serà publicada per l'editorial La Galera.
- IX. La quantia del Premi serà de 7.000 euros, un terç dels quals s'entregaran al guanyador a compte dels drets d'autor.
- X. La presentació d'originals a aquest Premi suposa la plena acceptació de les bases. En qualsevol cas, la Fundació Guillem Cifre de Colònia resoldrà les circumstàncies no previstes en aquestes.

grumete
Les ànimes
de Terramorta

El puig de Galatzó per la font des Pi i ses Serveres

TEXT I FOTOS: GASPAR VALERO

Itinerari

Puigpunyent - camí de la Teulera (La Reserva) - entreforc del Ratxo o de la Reserva (urbanització de Son Nét) - font des Pi - coll des Carnisseret - cim del puig de Galatzó - pas de na Sabatera - pas des Cossi - àrea recreativa de ses Serveres - carretera d'Andratx-Estellencs (Ma-10 Pollença-Andratx, km 97)

Horari aproximat:

4 h (temps aproximat de marxa, sense les aturades)

El coll des Carnisseret i el Bisbe des de l'antiga caseta de vigilància.

[itineraris]
tendències

Descripció de l'itinerari

Des del nucli urbà de Puigpunyent, amb el vehicle o a peu, agafam la carretera de Galilea (Ma-1032) i, just després de les darreres cases del poble, voltam a la dreta pel camí de la Teulera, que és el mateix que el de la Reserva de Galatzó (el Ratxo). La via, asfaltada, deixa a la dreta el Molí Paperer i ens puja. Arribam així a l'entreforc de quatre camins de la segregació rústica de Son Nét. Si hem pujat amb vehicle, podem començar la caminada en aquest punt. Des de Puigpunyent, amb el camí de la Reserva davant, voltam a mà dreta, vora un xalet identificat amb el nom d'Es Cucui, per on continuam la pujada. Asfalt amunt, a cinc minuts deixam a la dreta el camí de les cases d'Alballutx i després un portell identificat amb el nom de Buzias. Deixam de banda a la dreta alguns camins que ens apropiarien a Puigpunyent i, a uns set minuts del camí d'Alballutx, passam vora una pedrera abandonada que apareix a la dreta del

El cim del puig de Galatzó.

camí. A l'entreforc següent, anam pel camí de l'esquerra, en pujada. Un poc més amunt voltam a la dreta, mentre l'asfalt torna molt feble, i el vial es converteix en un sòl de pedreny que adopta una pujada

rosta, solcada per còrrecs d'aigua. Assolida una bona pujada, voltam en el proper vial a l'esquerra i, immediatament, a la dreta queda la font des Pi, on acaba l'asfalt de la segregació rústica de Son Nét.

La font apareix molt degradada, amb restes d'una pica rectangular; a l'esquerra, si miram la pica, hi ha restes d'una mina de paret seca, gairebé soterrada; la font es mostra generalment eixuta. Malgrat el

www.esrefugi.es

ESQUI SNOW	ESCALADA	BARRANCS ESPELEO	VIAJES	MONTANYA TREKKING	CAMPING	ORIENTACIÓ	CURSOS

DES DE 1976

ES REFUGI

ESPORTS D'AVENTURA

Via Sindicat, 21, Pati. 07002. Palma de Mallorca, Illes Balears. T 971 71 67 31. A/e refugi@base.net

nom, la vegetació arbòria dominant del redol són les alzines.

Des de la font des Pi, continuam per una pista forestal que puja en línia recta, per l'esquerra de la font. Alguns minuts més amunt, amb un pronunciat revolt a la dreta, la via es converteix en un camí de ferradura, que dissenya alguns revoltets en pujada entre l'ombra del bosc. L'alzinar s'acaba i, entre arboceres i coscoll, que s'entremesclen amb xiprell, ginebró i mates, arribam a la part baixa del coll des Carnisseret, amb una torre de vigilància contra incendis a la banda de la dreta, vora una barraca. Deixam de banda aquest indret perquè hem de pujar encara cap a la part de ponent del coll, que es troba en una cota superior. Així, pujam alguns minuts més pel vessant de l'esquerra del coll, des de la nostra posició, i assolim aquesta part alta de la collada.

En el coll des Carnisseret, se'ns

obre la perspectiva cap a Estellencs i la costa nord i la mar. En el tàlveg del coll observam una fita de partió de terme; també hi ha una moderna fletxa de senyalització de la ruta. Pels voltants, especialment per la banda dreta, més baixa, s'estén una llarguíssima paret que discorre per la carena que separa els termes municipals d'Estellencs i Puigpunyent.

Des del coll des Carnisseret, passam al vessant nord i, seguint el camí, voltam a l'esquerra, en direcció a la cara nord del cim. És un tirany estret que avança sota els costers rocosos del puig de Galatzó, a l'esquerra, i el fondal que daval·la cap a la contrada de les Fonts, a la dreta. Tirany endavant, amb exemplars de ginebró que ens acompanyen, passam una rosseguera, amb grans pedres soltes, que es troba davall el muradal de l'al·terosa i punxeguda penya anomenada el Bisbe, per la forma que

recorda la mitra episcopal. Superada la rosseguera, enfilam el tram d'accés al vessant nord del puig de Galatzó, fins que arribam al planiol on es trobava una petita caseta refugi de vigilància forestal i que fou enderrocada; algunes restes de la seva base encara es fan presents. Aquest indret és un entreforç de camins: cap a ponent, a la dreta si mireu el cim, tenim el camí del pas de na Sabatera, per on després tenim previst fer la daval·lada; cap a migjorn, just enfront si mireu el puig, parteix el camí que ascendeix rost amunt vers el cim. Cap a llevant, a l'esquerra si mireu el cim, tenim el camí del coll des Carnisseret, per on hem pujat des de Puigpunyent. Un cartell del Consell de Mallorca indica: a la dreta: pas de na Sabater i Boal de ses Serveres: 1 h 20 min. Font des Pi: 50 min. Puig de Galatzó: 25 min. Cal dir que, malgrat aquestes indicacions, podem posar-hi ben bé 10

Obre els ulls

Cirurgia ocular amb Làser Integral. Més ràpida, més segura.

971 20 15 12 • www.iom.es

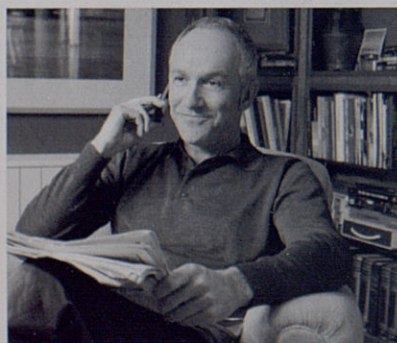

minuts més dels indicats per assolir el cim.

Des dels enderrocs de la caseta refugi, pujam cap al punt culminant del puig de Galatzó per un camí

rost i poc ferm que demana molta atenció. Superat el primer tram de fort desnivell, se'ns apareix la mola de s'Esclop, amb la seva esvelta carena planera i allargassada i s'ac-

centua la presència de la mar. Prest arribam a la primera zona de grimpada, és a dir, de pujada amb ajuda de les mans, entre roques. Novament a peu pla, passam vora les

"Jo vull estar tranquil, per això m'agradaria que el preu de la llum i del gas no pugés, per exemple, durant els propers tres anys"

click

Fem un tracte?

902 508 230

www.endesaonline.com

llum · gas · persones

Vista de la mola de s'Esclop des de la pujada al cim del puig de Galatzó.

boques de diversos avencs. La pujada final és una altra vegada una pujada rosta, ara entre insegures roques descarnades, despreses del cimadal en grans esclavissades.

Després d'una petita esplanada de terra, cap a la dreta, ens enfrontam al darrer tram de la pujada, per roca nua, en forma de pas on ens hem d'ajudar amb les mans. Sù-

perat el pas dificultós, només ens separen alguns metres del cim, on es destria el vèrtex geodèsic; hi arribam després de salvar aquesta distància curta, sobre sòl de roca.

El cim del puig de Galatzó, de 1.026 metres d'altitud, amb l'habitual vèrtex geodèsic, ens ofereix una panoràmica magnífica, amb extensíssimes vistes per tots els voltants. Imaginarem la simbòlica pedra que serveix de fita fronterera entre els termes municipals de Calvià, Estellencs i Puigpunyent; conten que els senyors de Galatzó, Son Fortuny i Son Nét s'asseien envoltant la pedra, cadascú sense sortir de la seva possessió. La llegenda també hi té estatge, ja que aquesta és una contrada ambientada per les contarelles del Comte Mal.

El puig de Galatzó té fama de ser la muntanya màgica de Mallorca per excel·lència, així com terra de llegenda. No hem oblidar que ens trobam en els dominis del terrible Comte Mal. Així ens ho recorda la inspiració del poeta Guillem Colom i Ferrà, en el cant primer del seu gran poema històric titulat «El Comte Mal. Poema en dotze cants»:

Galatzó, altiu canelobre
on la llegenda es recobra
i on crema en sa flama viva
[l'ancestral tradició]

GRUP AVA

Viajes

Martel

BAL. 029 M/D

SETMANA SANTA

CIRCUIT SICÍLIA DEL 21 AL 25 D'ABRIL DES DE **755 euros**

ISTANBUL DEL 21 AL 25 D'ABRIL DES DE **585 euros**

BERLÍN DEL 21 AL 25 D'ABRIL DES DE **555 euros**

AMSTERDAM DEL 21 AL 25 D'ABRIL DES DE **665 euros**

PRAGA DEL 21 AL 25 D'ABRIL DES DE **615 euros**

Inclou: avió directe des de Palma. Consultar condicions. Taxes incloses

Oms, 50 · 07003 · Palma (Mallorca) · Tel. 971 72 38 42 · Fax 971 72 69 42 · A/e: ventas@viajesmartel.com

El pas de na Sabatera i el vessant d'Estellencs.

que nostra muntanya tanca,
que ets el cim al d'on arranca,
brot per brot, branca per branca
l'alta Serra de Mallorca, des
[d'Andratx a Formentor;

temps era temps que flories
en vastes cavalleries,
ton amo, senyor de força i esglai
[dels teus roquissars,

llavors l'illa governava,
i era l'herbei que brostava
al cor de ta Serra brava
escapçat encara pels cèrvols, per
[les daines i els singlars

[...]

Vers tu, mític Patriarca,
salpa avui ma fràgil barca
Obre'm els tresors que estotges
[dins el cingle i el fondal
de ta roca gegantina
fes brollar l'aigua divina,
fes-me sentir el crit que eguina
—palafre de brasa viva— el cavall
[del Comte Mal!

el mirall

Assemblea General de l'associació **el mirall**

Dia: 30 de març

Hora: 19,00 h

Lloc: local de l'OCB, al carrer del Pare Bartomeu Pou, 31

Ordre del dia

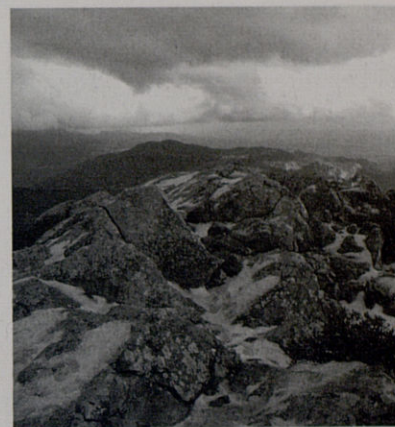
1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior.
2. Balanç econòmic de l'exercici del 2010.
3. Memòria de l'exercici del 2010.
4. Aprovació dels pressuposts del 2011.
5. Precs i preguntes.

Davallam del cim del puig de Galatzó inicialment per la mateixa ruta. Posam molta atenció al desnivell del camí fins a les restes de la caseta forestal. Una vegada que hem arribat a l'entreforc de camins, continuam pel camí de l'esquerra, segons la nostra posició de davallada, que ens condueix al pas de na Sabatera. En aquest punt, deixam la davallada a Son Fortuny i, per l'esquerra, dirigim les nostres passes cap al vessant de la moleta Rasa, el pou de sa Sitja i el pas des Cossi, per on davallam.

El camí del pas des Cossi és una via rehabilitada recentment per l'Escola de Margers. La via es troba ara neta i amb l'empedrat reconstruït. Ben aviat, començam a davallar pel que és pròpiament la zona del pas, marcat per dotze graons que ens apopen a ses Serveres. A l'esquerra sobresurt el penyal des Morro (653 m). Arribam a un redol d'alzines, amb algun pi.

Mentre, queda a la nostra dreta una petita coma on hi havia el cossi o ribell que dóna nom al pas. Entre alzines i pins, passam un portellet abandonat i, en tendència a l'esquerra, poc després assolim una barraca de carboner amb la coberta reconstruïda que ens indica que hem arribat a ses Serveres, una zona habilitada per a esplai dins la natura. Hi trobarem alguns bancs i taules, a més de la barraca de carboner i el gran rotlle de sitja que l'acompanya. Més a la dreta, a dos minuts, hi ha la Boal de ses Serveres, amb restes de l'edificació ramadera i amb un refugi de petites dimensions. Més amunt, hi ha el camí que arriba a Estellencs per Son Fortuny.

Deixam enrere ses Serveres i, des del camí del pas des Cossi, en davallada cap a l'esquerra, segons la nostra posició d'arribada, continuam per la pista que condueix a la carretera. Cinc minuts després, arribam a l'entreforc del camí de

la Coma d'en Vidal, que puja per l'esquerra, mentre que la nostra ruta continua en davallada cap a la dreta. Set o vuit minuts més avall, arribam a les senyalitzacions oficials i a la font moderna, i just després assolim la carretera que uneix Andratx amb Estellencs (Ma-10 Pollença-Andratx), a la fita que indica el quilòmetre 97, punt final d'aquesta excursió.

Drogues ? Alcohol ?

Si tens preguntes, tenim respostes

T'hi oferim:

- Informació i assessorament sobre drogues i conductes addictives
- Tallers de pares i mares
- Formació i assessorament de mediadors
- Tallers per a conèixer els efectes de les drogues
- Tallers per a disminuir el risc de consumir
- Activitats d'oci i prevenció de drogues per a infants i joves
- Debats, projeccions, jocs, grups d'ajuda mútua...

Per a: • Infants, adolescents i joves • Famílies • Mediadors • Entitats i serveis

SEPAD Servei de Prevenció de Conductes Addictives i Drogodependències

Ens trobaràs a: Pere Joan Llobet, 4. Palma • 971 25 62 15 • sepad@a-palma.es

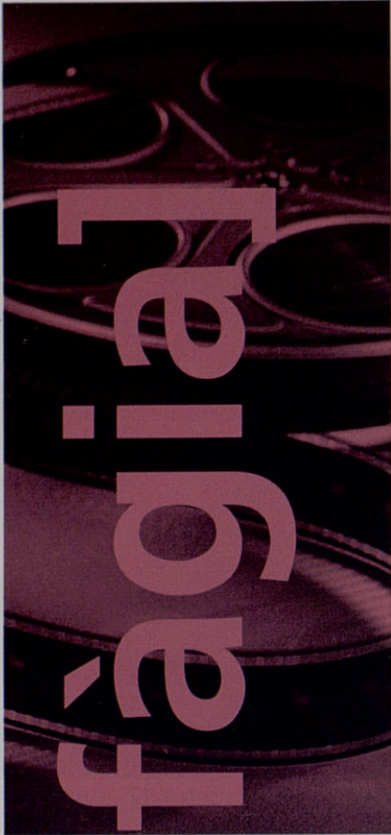
Ajuntament de Palma

BENESTAR en marxa

www.facebook.com/benestarsocialpalma
www.benestarsocialpalma.com

[cine fàgia]

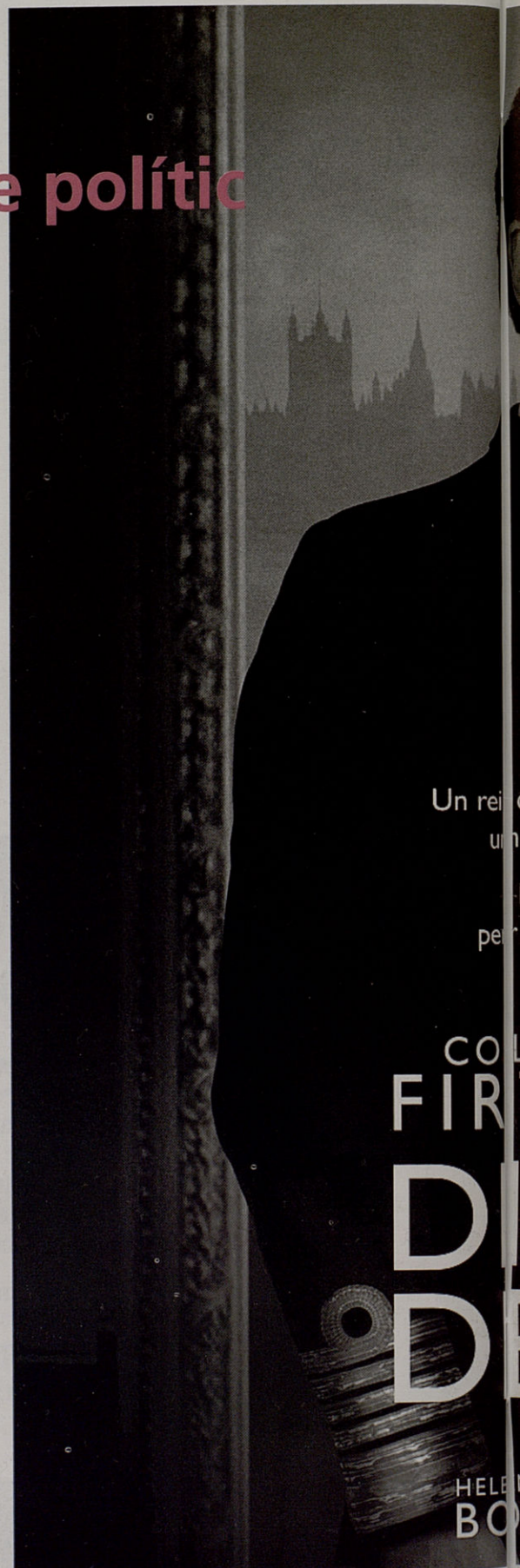
t e n d è n c i e s

Torna el cine polític

TEXT: MATÍAS VALLÉS

La mort de la política havia de ser una de les conquestes de la societat de l'oci. La desaparició de les ideologies havia de traduir-se en un desplaçament dels guions i arguments cap a les experiències personals en una societat anònima, amb algunes gotes d'humor, si era estrictament necessari. No obstant això, la indústria cinematogràfica torna a demostrar-nos que el conflicte de les idees conserva la seva vigència i que, quan es deixa que un creador vagi a regna solta, derrota cap a l'activisme. Com a mostra, analitzarem les quatre pel·lícules nominades als Goya. El conflicte polític no constitueix únicament el leitmotiv de totes, sinó que s'erigeix en el seu protagonista principal. Curiosament, i només en aquest aspecte, el cine s'hauria incorporat a l'avantguarda de la societat.

Balada triste de trompeta és una pel·lícula desaforada, que pretén redimir-se de la seva estrambòtica resolució amb una apel·lació grotesca al franquisme. En els temps

Un rei
un
per

COL
FIR
DI
DE

HELE
BO

que no trobava les seves paraules,
a professor poc convencional.

Dos mons que es van unir
donar a la nació una sola veu.

COLIN FIRTH GEOFFREY RUSH EL ESCORIAL EL REI

NATHAN PHAM CARTER

de més consciència política, compliria a la perfecció la missió de subministrar matèria primera per a debats clandestins i publicacions marginals. Avui simplement ens avorreix. Les escenes pretesament reivindicatives al Valle de los Caídos estan dirigides a un públic que no pot apassionar-se ni ofendre's davant aquesta estructura. L'aparició de Franco mateix és famèlica, destinada a reorientar una acció que al director se li ha escapat de les mans. La posició central adoptada pel cantant oficial del règim, un tal Raphael, recorda massa i no per a bé els incessants i barats programes de rescats antediluvians que programa TVE. A les albors, la televisió es va propulsar reciclant el cine. Quan ha de confiar en el regurgitat de les seves pròpies pastetes, anam malament de creativitat.

L'apel·lació al franquisme de *Pa negre* és radical i seriosa, com la pel·lícula en conjunt. A diferència de l'estrepitosa *Balada* —Richard Corliss va dir a *Time* que la pel·lícula d'Álex de la Iglesia «no és la millor ni la pitjor, és la més»—, Villaronga ha sabut transmetre les condicions de vida en règim de dictadura, quan la política s'infiltra en les decisions més íntimes i les contamina irreversiblement. La grandesa de la pel·lícula del realitzador mallorquí consisteix a demostrar-nos que la fixació amb aquests paràmetres tirànics ens impedeix reparar en els autèntics criminals, solapats sota una atmosfera els miasmes de la qual ofeguen les distincions morals. Villaronga triomfa perquè fa política sense anomenar-la, una altra característica dels règims tirànics. Heus aquí la fenomenal frase de Franco: «Vostè faci com jo i no es fiqui en política.»

Tambien la lluvia seria el títol més descaradament polític del quartet. Aquella evidència actua en contra de les pretensions d'Iciar Bollain, perquè la component pamfletària condueix al fracàs una pel·lícula malaguanyada. De fet, la interpre-

tació de Karra Elejalde destaca per sobre del conjunt gràcies al fet que es desentén de les circumstàncies ambientals i se centra en el nihilisme de la seva peripècia personal. Així, tant a Bolívia com a Tunísia, sorprèn l'entusiasme d'Occident per les revoltes als carrers d'altres països, que serien desaconsellades per irresponsables si tinguessin lloc en el propi veïnat. En un comportament que té més de zoològic que de colonialista, s'examinen les reaccions dels revolucionaris alienes. *También la lluvia* pretén donar la benvinguda a Evo Morales sense anomenar-lo. Almenys, una vegada que els gestors del producte perceben que no té gaire recorregut tornar a carregar-li les culpes del Descobriment a l'espectador.

El nombre decreixent de lectors interessats en els Goya deuen esperar l'argumentació que permet qualificar *Buried* de cine polític. En realitat, el rerefons de la guerra d'Iraq és més important que el pro-

jecte de fi de carrera consistent a mantenir l'atenció de l'espectador, durant una hora i mitja, en la peripècia d'un senyor tancat en un taüt, reminiscències de *La cabina*. Això no obstant, n'hi ha prou de recordar que l'individu en qüestió té passaport nord-americà i que es troba aïllat en el desert mesopotàmic, per advertir en la seva immobilitat la paràlisi que va tenallar els nord-americans en el camp magnètic de Bagdad durant la primera dècada del segle XXI. Qui hagi aconseguit abstreure's de l'asfixiant aventura, posarà esment en la intel·ligència dels diàlegs que manté Ryan Reynolds –per a la història, l'exmarit de Scarlett Johansson– amb els seus burocràtics interlocutors. L'absurd de la invasió d'Iraq està compendiat en aquest ambient claustrofòbic. La política portada a l'absurd, desarelada.

La reverberació política –enfront de la poètica– es manté en les pan-

talles internacionals, en les quals encara s'evidencia la nostàlgia de *La reina*. La pel·lícula més bella estrenada l'any passat va ser sens dubte *El discurs del rei*. El seu triomf no es basa únicament en els impediments verbals de Jordi VI, sinó en el prodigi de reunir en una mateixa projecció Hitler, la duquesa de Windsor, la reina mare i Isabel II d'Anglaterra, per no parlar de Winston Churchill. Amb aquesta amalgama digna d'una carnestolada, el mèrit radica a haver evitat els obstacles polítics per reconstruir una trama que colpeja directament les emocions de les masses. Per als qui han plorat sense complexos amb el discurs en què va comunicar als anglesos l'inici de la guerra contra Hitler, les llàgrimes es detenen sobtadament quan veim que les vacil·lacions del rei no es devien exclusivament a la tartamudeja que el paralitzava, sinó a la necessitat de sufocar la seva simpatia pel Führer.

Xarxa de Refugis del Consell de Mallorca

Tota la Serra als teus peus

Vine a fer salut i gaudir de la Serra de Tramuntana. Aprofita la xarxa de refugis al teu abast per conèixer la **Ruta de Pedra en Sec** i viure grans experiències.

Més informació i reserves
www.conselldemallorca.net/refugis
971 173 700

Sempre
endavant
amb
l'educació

ventut

Treball

Formació Igualtat

Educació

Seguretat

$$1 + 2 =$$

Pla pilot a 15 centres de les Illes per incrementar l'èxit escolar

El Govern de les Illes Balears destina **mig milió d'euros per a programes d'èxit escolar a 15 centres d'educació primària i secundària**. Es duran a terme experiències, programes i iniciatives per combatre el fracàs escolar durant tres cursos.

> Objectius:

- > Millorar el rendiment escolar dels alumnes, la reducció del nombre de repetidors, i la millora dels índexs de promoció.
- > Millorar la cohesió social dins el centre i d'aquest amb la comunitat educativa i amb l'entorn.
- > Reduir la taxa d'abandonament escolar.

> Eines:

- > Equips de professorat compromesos.
- > Implicació de les famílies.
- > Ús de tecnologies de la informació i la comunicació.

Tots els interessats podeu informau-vos al

971 17 75 05
dgadmedu.caib.es

ditifet.info

GOVERN
de les ILLES
BALEARS
www.illesbalears.cat